

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ 2 ਦਿਨਾਂ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਜਾਣਗੇ ਕੈਨੇਡਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ 2 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕਰਨਗੇ ਯਾਤਰਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ
ਸਿੱਖੀ ਕੌਰ ਬੱਬਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 14 ਜੂਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ 15 ਜੂਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ 77 ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਈਪ੍ਰਸ ਤੋਂ ਕ੍ਰੋਏਸ਼ੀਆ ਵੀ ਜਾਣਗੇ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕ੍ਰੋਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਯਾਤਰਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਦੁਵੱਲੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੀ.ਐੱਮ. ਮੋਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਈਪ੍ਰਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਿਕੋਸ ਕ੍ਰਿਸਟੋਡੋਲਾਈਡਸ ਦੇ ਸੰਦੇ 'ਤੇ 15-16 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸਾਈਪ੍ਰਸ ਜਾਣਗੇ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ, “ਇਹ 2 ਦਹਾਕਿਆਂ 'ਚ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਾਈਪ੍ਰਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਯਾਤਰਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਾਈਪ੍ਰਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨਿਕੋਸੀਆ 'ਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕ੍ਰਿਸਟੋਡੋਲਾਈਡਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਲਿਮਾਸੋਲ 'ਚ ਵਪਾਰਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ

‘ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ,’ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਭੂਮੱਧ ਸਾਗਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੇਗੀ।’ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ

ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਜੀ-7 ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ 16-17 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਨਾਨਸਿਕਸ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਗਾਤਾਰ 6ਵੀਂ ਵਾਰ ਜੀ-7 ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ-7 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ, ਹੋਰ ਸੱਦੇ ਗਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਉਰਜਾ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਏਆਈ-ਉਰਜਾ ਸੰਬੰਧ ਅਤੇ ਕੁਆਂਟਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲਬਾਤ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨਗੇ।” ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਬੈਠਕਾਂ ਵੀ ਕਰਨਗੇ। ਆਪਣੇ ਦੌਰੇ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ 'ਚ, ਮੋਦੀ ਕ੍ਰੋਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅੰਦ੍ਰੇਜ਼ ਪਲੇਕੋਵਿਚ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ 18 ਜੂਨ ਨੂੰ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਗੇ। ਮੋਦੀ ਕ੍ਰੋਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪਲੇਕੋਵਿਚ ਨਾਲ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਬੈਠਕ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ

ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ 'ਚ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜ਼ੋਰਾਨ ਮਿਲਨੋਵਿਚ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣਗੇ।

ਗੰਦਗੀ ਫੈਲਾਈ ਤਾਂ ਭੁਗਤਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅੰਜਾਮ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 14 ਜੂਨ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੂੜਾ ਸੁੱਟਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵੱਛ ਦਿੱਲੀ ਲਈ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ‘ਵਾਤਾਵਰਣ ਰੱਖਿਅਕ’ ਬਣ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਜਨਤਾ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ। ਅਸੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਦਿੱਲੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਲੰਡਨ ਜਾਂ ਪੈਰਿਸ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਯਮੁਨਾ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਹਰਿਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ

ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਤੱਜ ਕੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਪਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਧੂੜ ਨਹੀਂ ਹਟਾਈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਸਕੱਤਰਤ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ‘ਲੈਂਡਸਕੇਪਿੰਗ ਕੇ ਮੂਲ

ਸਿਧਾਂਤ’ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਆਡੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹੀਆਂ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਉਪਲਾਵਾ, ਦਰਜਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ ਵੱਡੀ ਸਹੂਲਤ

ਚੌਕ ਮਹਿਤਾ 14 ਜੂਨ। ਹਲਕਾ ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਹਿਤਾ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਰੂਟ 'ਤੇ ਮੁੜ ਬੱਸ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਹਾਹੁਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਬਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ ਨੇ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਵਿਖਾ ਕੇ ਮਹਿਤਾ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਰੂਟ ਦੀ ਬੱਸ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹਰਬਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੱਸ ਸੇਵਾ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬੱਸ ਦੀ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੁੜ ਇਸ ਪਬਲਿਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਬੱਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਦਬੂਜੀ, ਮਾਨਵਾਲਾ, ਜੰਡਿਆਲਾ, ਮੱਲੀਆਂ, ਟਾਂਗਰਾ, ਚੰਗਾਨਾ, ਪਿਲਕੀਆਂ, ਬਾਣੀਆਂ, ਧੁਲਕਾ, ਬੇਰੀ ਡੇਹਰੀਵਾਲ, ਕਾਲਕੋ, ਜਸਪਾਲ, ਸਿਘਪੁਰਾ, ਕੋਟ ਹਜ਼ਾਰ, ਸੈਦਪੁਰ, ਮਹਿਸਾਪੁਰ, ਜਲਾਲਉਮਾ, ਨਾਥ ਦੀ ਖੂਹੀ, ਉਦੇਨਗਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਹ ਬੱਸ ਮਹਿਤਾ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਵੇਰੇ 6:30 ਵਜੇ ਚੱਲ ਕੇ ਸਵੇਰੇ 8:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁੱਜੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮ 3:30 ਵਜੇ ਚੱਲ ਕੇ 5:30 ਵਜੇ ਮਹਿਤਾ ਵਿਖੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵਾਲੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਸਫ਼ਰ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਉਰਜਾ ਮੰਤਰੀ ਅਨਿਲ ਵਿਜ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 14 ਜੂਨ: ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਉਰਜਾ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਵਿਜ ਨੇ ਅੱਜ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ 'ਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਖੇਤਰ ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੱਗਾਂ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਤੇ ਅਟੱਲ ਕੈਂਸਰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਸੇਨਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 9 ਮਈ, 2022 ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ ਅਟੱਲ ਕੈਂਸਰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਸੱਤ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਇਲਾਜ ਲਈ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੀਮਾਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਠਹਿਰਵ

ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਕ੍ਰਿਟੀਕਲ ਕੇਅਰ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਸਪਾਈਨਲ ਇੰਜਰੀ

ਸੈਂਟਰ ਖੋਲਣ ਦੀ ਮੰਜੂਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲਗਭਗ ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਏਕੜ ਭੂਮੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਦੀ ਹੱਡੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੀਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਪਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਂਟਰ ਖੋਲਣ ਦੀ ਮੰਜੂਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਲ

ਗਈ ਸੀ। ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਦੀ ਹੱਡੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਾਰੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਉਪਚਾਰ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੈਂਬੀਨੇਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ ਘਰੇਲੂ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਬੀਸੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਜੀਟੀ ਰੋਡ ਤੱਕ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਸੇਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੜਕ ਨੂੰ ਫੌਰਲੈਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ 20 ਏਕੜ ਭੂਮੀ ਦੇ ਬਦਲੇ 133 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਨਾ ਆਵਾਜਾਈ ਸੁਗਮਤਾ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੈਂਬੀਨੇਟ ਮੰਤਰੀ ਅਨਿਲ ਵਿਜ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ ਨਗਰ ਪਰਿਸ਼ਦ ਅਤੇ ਕੈਂਟ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਬੋਰ, ਬਜ਼ਾਅ ਆਦਿ ਦੀ ਘੱਟ ਚੋੜੀ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਚੌੜਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਿਹਾਕਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣੀ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਘੱਟ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਚੌੜਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਰੀ ਹੋਏ ਨਵੇਂ ਹੁਕਮ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੇਣ ਧਿਆਨ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 14 ਜੂਨ। ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਸਕੂਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (ਸੈਕੰਡਰੀ) ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਡਾਟਾ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਰਿਲੀਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਆਨਲਾਈਨ ਬਦਲੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁਆਇਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀਆਂ/ਡੀ.ਡੀ.ਓ. ਦੇ ਲਾਗਇਨ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਿੰਕ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਲਿੰਕ ਮਿਤੀ 10 ਜੂਨ 2025 ਤੋਂ 11 ਜੂਨ 2025 ਤੱਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਲਿੰਕ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਡਾਟਾ ਅਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦਲੀ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਡਾਟਾ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਜੇ. ਈਜ਼ ਤੇ ਐੱਸ. ਡੀ. ਓਜ਼

ਜਲੰਧਰ 14 ਜੂਨ। ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਕਰੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਖ਼ਾਲਾਫ਼ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸਟੇਟ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਵੱਲੋਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਡ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੌਜ ਵਿੱਚ ਏ. ਟੀ. ਪੀ. ਸੁਖਦੇਵ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ, ਇਸ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਗਨ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੀਰਵਾਰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਟੀਮ ਨੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਬੀ. ਐੱਫ਼ ਆਰ. (ਬਿਲਡਿੰਗ ਐਂਡ ਰੋਡਜ਼) ਅਤੇ ਓ. ਐੱਫ਼ ਐੱਮ. (ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਮੇਨਟੀਨੈਂਸ) ਸੈੱਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ (ਜੇ. ਈਜ਼) ਅਤੇ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਆਫਿਸਰਜ਼ (ਐੱਸ. ਡੀ. ਓਜ਼) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਫਿਸ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਟੈਂਡਰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਐਸਟੀਮੇਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣਵੇਂ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਅੰਜਾਮ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫੋਕਸ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰੋਸੀ ਐਕਟ 2022 ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅੰਮਰਜੋਸੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤਕ ਦੇ

ਕੰਮ ਬਿਨਾਂ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਸਿਰਫ ਕੁਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪਰ ਦੱਸੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚਹੁਤੇ ਅਤੇ ਚੋਣਵੇਂ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਟੈਂਡਰ ਹੋਏ ਸੈਕੜੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਖ਼ਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕੁਝ ਵਾਈਲਾਂ ਦੀ ਪੇਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਕੁਝ ਕੰਮ ਫਿਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਤਲਬ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਡ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਕਾਂਡ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸ਼ਿਵਮ ਮਦਾਨ ਨੂੰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 40 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ-ਉਹਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੇ ਨਿਗਮ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਡੇ ਕੰਮ ਹਾਲਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਗਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ

ਸ਼ਰੀ ਅਮਰਨਾਥ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ !

ਸ਼ਰੀਨਗਰ 14 ਜੂਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਨਾਥ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ 4 ਜੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਇਕ ਨਵੀਂ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਸੰਚਾਰ ਨਿਗਮ ਲਿਮਟਿਡ (ਬੀਐੱਸਐੱਨਐੱਲ) ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਯਾਤਰਾ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਮੋਬਾਇਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬਾਲਟਾਲ ਅਤੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਰੂਟ 'ਤੇ ਕੁੱਲ 67 ਮੋਬਾਇਲ ਟਾਵਰਾਂ ਨੂੰ 4ਜੀ 'ਚ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੀਐੱਸਐੱਨਐੱਲ ਦੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਰਕਲ ਦੇ ਮਹਾਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਰਵਿੰਦ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਬ੍ਰਿਹਤਰ ਕਾਲ ਕਵਾਲਿਟੀ ਅਤੇ ਹਾਈ-ਸਪੀਡ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਰਹਿ ਸਕਣਗੇ, ਸਗੋਂ ਸ਼ੇਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਡਿਜੀਟਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਉਪਯੋਗ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੰਮੂ ਦੇ ਭਗਵਤੀ ਨਗਰ ਬੇਸ ਕੈਂਪ, ਬਾਲਟਾਲ ਅਤੇ ਪਹਿਲਗਾਮ 'ਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਬੀਐੱਸਐੱਨਐੱਲ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਕਰੇਗੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 14 ਜੂਨ। ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ.) ਦੇ ਨੀਤੀਗਤ ਦਰ 'ਚ ਨਹਮੀ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਾਮਨ 27 ਜੂਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ (ਪੀ. ਐੱਸ. ਬੀ.) ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਹਾਲ 'ਚ ਨੀਤੀਗਤ ਦਰ ਹੇਠ 'ਚ ਅੱਧਾ ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੈਂਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੰਡ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਕਦ ਰਾਖਵਾਂ ਅਨੁਪਾਤ 'ਚ ਅਚਾਨਕ 1 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਸੰਜੇ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ 6 ਮੈਂਬਰੀ ਮਾਨੇਟਰੀ ਪਾਲਿਸੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹੇਠ ਦਰ ਨੂੰ ਅੱਧਾ ਫ਼ੀਸਦੀ ਘਟਾ ਕੇ 5.5 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਰਨ ਦੇ ਪੱਖ 'ਚ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਕਦ ਰਾਖਵਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ 1 ਫ਼ੀਸਦੀ ਘਟਾ ਕੇ 3 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੈਂਕਾਂ 'ਚ ਨਕਦੀ 'ਚ 2.5 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਾਮਨ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚਾਲੂ ਮਾਲੀ ਸਾਲ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੰਤਰੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਉਤਪਾਦਕ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਆਪਣਾ

ਕਰਜ਼ਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਲੀ ਸਾਲ 2024-25 'ਚ 4 ਸਾਲ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 6.5 ਫ਼ੀਸਦੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਚੋਰਾਨ

ਕਿਸਾਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ, ਪੀ. ਐੱਮ. ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ 3 ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ (ਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਯੋਜਨਾਵਾਂ- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀਵਨ ਜੋਤੀ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ (ਪੀ. ਐੱਮ. ਜੇ. ਜੇ. ਬੀ. ਵਾਈ.), ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ (ਪੀ. ਐੱਮ. ਆਈ. ਵਾਈ.) ਅਤੇ ਅਟਲ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ (ਏ. ਪੀ. ਵਾਈ.) ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੰਨ 1995 ਤੋਂ ਜੀਵ - ਜੰਤੂਆਂ , ਪੰਛੀਆਂ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਸ਼ਚਾਸ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਦੁਨੀਆ ਬਹੁਤ ਰੰਗੀਲੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਨਸਾਨ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਮੌਕਾਪਸਤ ਅਤੇ ਮਤਲਬ ਦੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਇਨਸਾਨ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਨ - ਆਸਾ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ (ਰਜਿ.) ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ

ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ। ਇੱਥੇ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ 1995 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਦੂਰ - ਦੁਰਾਡੇ ਜੰਗਲਾਂ ਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਪੰਛੀਆਂ ਲਈ ਦਾਣਾ - ਪਾਣੀ , ਜੀਵ - ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਲਈ ਫਲ , ਕੀੜੇ - ਮਕੌੜਿਆਂ ਲਈ ਪੰਚ ਮੇਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਣ - ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰ ਕਾਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਲਗਭਗ ਖਰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 2000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੇ ਖਰਚ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛਿਕਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਸੰਘਰਸ਼ੀਲ ਇਨਸਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ - ਪਿਤਾ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਖੇਤ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲਗਭਗ 14 ਸਾਲ ਕੰਨੌਜ ਸ਼ਹਿਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ - ਵੱਡੇ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਵੀ ਦਰਜ

ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਮੈਡਮ ਰਜਨੀ ਧਰਮਾਣੀ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਸਲੋਨੀ ਧਰਮਾਣੀ ਬਤੌਰ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਵਾਹੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਨੇ ਤੇ ਛੋਟੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਵੰਦਨਾ ਧਰਮਾਣੀ ਅਜੇ 11 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਦਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਕੁਦਰਤ - ਪ੍ਰੇਮੀ ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ

ਧਰਮਾਣੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੰਜ ਦਰਜਨ (60) ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਕਾਰੀ , ਗੈਰ - ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਆਸਾ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ , ਅਲਾਇੰਸ ਕਲੱਬ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ , ਕੁਰੰਥਸਨ ਐਂਡ ਕਰਾਈਮ ਕੰਟਰੋਲ ਟਰੱਸਟ ਇੰਡੀਆ , ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਾਡਰਮਾਟਿਕ ਕਮਿਟੀ ਗੰਗਵਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਥੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਫਰਮਾਨਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਦੋਂ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਅਧਿਆਪਕ ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਝੁਕਾਵ ਹੈ , ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ , ਸ਼੍ਰੀਸ਼ੀਪਲ ਕਲਵੇਂਟ ਸਿੰਘ ਨੌਰਾ ਤੇ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਪੰਛੀਆਂ ਤੇ ਜੀਵ - ਜਗਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਈ ਤੇ ਇਸ ਮੁਹਿੰਬ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਰੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਮੈਡਮ ਰਜਨੀ

ਧਰਮਾਣੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਹਿਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਇਹ ਸੇਵਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਸਵੇਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਧ - ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੰਸਾ ਪੰਛੀਆਂ - ਪਰਿਵਿਆਂ , ਜੀਵ - ਜੰਤੂਆਂ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇਣਾ , ਇਹਨਾਂ ਜੀਵ - ਜੰਤੂਆਂ ਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਉਹ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਦਿਆਂ ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਇਸ ਨੌਕਰ ਵਾਸੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਰੇ ! ਅਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਜੀਵ - ਜਗਤ ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ। ਸੰਚੋਚਨ ! ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ ਜਿਹੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਮਹਾਨ ਇਨਸਾਨ ਹੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸੱਚੇ ਰੱਖਿਆਕ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਕਹਿਣੀ ਨਾਲੋਂ ਕਰਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਠੱਗੀ
ਫਗਵਾੜਾ 14 ਜੂਨ।
ਫਗਵਾੜਾ ਪੁਲਸ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਧੱਖਾਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਸ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰਸੇਮ ਪਾਲ ਪੁੱਤਰ ਰਾਮ ਚੰਦ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਦੁਸਾਂਝ ਕਲਾਂ ਤਹਿਸੀਲ ਫਿਲੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਬਾਣਾ ਸਿਟੀ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂਦਾਰ ਕੁਮਾਰ ਪੁੱਤਰ ਲਾਲ ਚੰਦ ਵਾਸੀ ਨੌੜੇ ਮੋਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁਹੱਲਾ ਕੰਬੋਜ ਫਗਵਾੜਾ ਨੇ 3,50,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਠੱਗੀ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੱਸੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੁਮਾਰ ਖ਼ਾਲਾਡ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸੈਕਟਰ 32 ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਲੋਂ ਸਤਲੋਕ ਆਸ਼ਰਮ ਖਮਾਣੋਂ ਦਾ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਨਮਾਨ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਸੰਗਰੂਰ, 14 ਜੂਨ - ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਖਮਾਣੋਂ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਸਤਲੋਕ ਆਸ਼ਰਮ ਖਮਾਣੋਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਖੁਨਦਾਨੀ ਦਿਵਸ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਮਲਟੀਸਪੈਸ਼ਲਟੀ ਹਸਪਤਾਲ ਸੈਕਟਰ 32 ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਸੈਕਟਰ 32 ਦੇ ਈ ਬਲਾਕ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ ਅਸ਼ੋਕ ਕੇ ਅੰਤਰੀ ਅਤੇ ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ ਟੀਮ ਦੇ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ ਬੇਦੀ ਵਲੋਂ ਸਤਲੋਕ ਆਸ਼ਰਮ ਖਮਾਣੋਂ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਨਿੰਦਰ ਧਰਮਾਰਥ ਟਰੱਸਟ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਤਲੋਕ ਆਸ਼ਰਮ ਖਮਾਣੋਂ ਵਿਖੇ ਹਰ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਖੁਨਦਾਨ ਕੌਪਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਤਲੋਕ ਆਸ਼ਰਮ ਵਲੋਂ

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਪੀ ਜੀ ਆਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਸੈਕਟਰ 32, ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਸੈਕਟਰ

ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਉਥੇ ਆਸ਼ਰਮ ਵਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ, ਅੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਦਰਜਾ

16, ਗੰਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਪਟਿਆਲਾ, ਡੀ ਐਮ ਸੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਰਗਾਂ ਯੂਨਿਟ ਖੁਨਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਤਲੋਕ ਆਸ਼ਰਮ ਦਵਾਉਣ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖ਼ਾਲਾਡ ਐਮ ਸੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਰਗਾਂ ਯੂਨਿਟ ਖੁਨਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਤਲੋਕ ਆਸ਼ਰਮ

ਕਮਲ ਭਾਬੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਮਹਿਰੋਂ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਧਮਕੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਮੋਗਾ 14 ਜੂਨ। ਸ਼ੇਖ਼ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੰਚਨ ਉਰਫ ਕਮਲ ਕੌਰ ਭਾਬੀ (30) ਦੇ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨਿਹੰਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਂ ਨੇ ਹੁਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਟੀਪਿਕਾ ਲੁਬਾ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ਼ੇਖ਼ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਟੀਪਿਕਾ ਲੁਬਾ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕੰਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤਾੜਨਾ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਥੋਂ ਤਕ ਉਹ (ਟੀਪਿਕਾ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਮੁਆਫੀਆਂ ਵੀ ਮੰਗ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਵੀਡੀਓ ਪਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਟੀਪਿਕਾ ਲੁਬਾ ਨੂੰ ਦਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁਧਰਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

14 ਸਾਲ ਦੀ ਵਿਆਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਦੁਖਦਾਈ ਅੰਤ, ਸਹੁਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕਾਰਾ ਜਾਣ ਹੋਵੇਗੇ ਹੋਰਾਨ

ਅਜਨਾਲਾ 14 ਜੂਨ। ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਅਜਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਕੀ ਭੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਵਣੀਕੋਂ ਤਹਿਸੀਲ ਲੱਪੋਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਦੇ ਸਹੁਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੜਫਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਸੀ ਨਾਲ ਬੰਨ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਵਿਆਹ ਪਿੰਡ ਬੱਚੀਵਿੰਡ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 14 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੇ ਲੜਕਿਆਂ ਨੇ

ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਾਜ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਮਾਰਿਆ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬੇਬਰ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਿੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਦੇ ਕਤਲ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਬਾਣਾ ਲੱਪੋਕੇ ਦੀ ਪੁਲਸ ਵੀ ਕਬਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਰੱਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀਅਨ ਬੱਚੀ ਵਿੰਡ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਮੁਕਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ

ਵੀਜ਼ਾ ਰਿਫ਼ਤੂਜ਼ ਨੇ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਜਾਨ, ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੀਤੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ

ਬਰਨਾਲਾ 14 ਜੂਨ। ਬਰਨਾਲਾ ਤੋਂ ਮੱਦਭਾਗੀ ਬੰਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸੁਖਪੁਰਾ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਿਲਪੀਤ ਸਿੰਘ (20) ਸਾਲਾ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਕੋਨੇਡਾ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਰਿਫ਼ਤੂਜ਼ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਦਿਲਪੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੋਨੇਡਾ ਜਾਣ ਲਈ ਫ਼ਾਈਲ ਲਗਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਰਿਫ਼ਤੂਜ਼ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਕਤ ਨੌਜਵਾਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਈ 12 ਬੋਰ ਦੀ ਬੰਦੂਕ ਨਾਲ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਲਈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਭੈਣ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੋਨੇਡਾ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿਲਪੀਤ ਨੇ ਵੀ ਕੋਨੇਡਾ ਜਾਣ ਲਈ ਫ਼ਾਈਲ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਪਿਤਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ।

ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਭੈਣ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਭਰਾ ਜ਼ਖਮੀ

ਬਟਾਲਾ 14 ਜੂਨ। ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਭੈਣ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਭਰਾ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਲਵਪੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਮੰਝਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਹਰਚੇਵਾਲ ਤੇ ਬੱਚੀ ਗੁਰਕੀਰਤ ਨਾਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਟਾਲਾ-ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਮੋਨ ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ 'ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ

ਗਿੱਲਾਂਵਾਲੀ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਇਕ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਾਹਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਤਿੰਨੋਂ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਨ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 6 ਲੋਕ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਵਿਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਜਦਕਿ ਲਵਪੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੁੰਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਈ ਰੇਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਨਹੀਂ ਉੱਤਰ ਸਕੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਰੋਸ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਪੁੱਤਰ ਜਦੋਂ ਚੰਗੀ ਇੰਚਾਰਜ ਦਿਆਲਗੜ੍ਹ ਨਾਲ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਹਿੱਤ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਫੋਨ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜਹਿਮਤ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਾਤਾ ਜਵਾਲਾ ਸੀ ਦੇ ਮੇਰਲ ਜਾ ਰਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਗਿਆ ਭਿਆਨਕ ਹੁਦਾਸਾ !
ਹਮੀਰਪੁਰ 14 ਜੂਨ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਮੀਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਜੋਲਸੰਧਰ ਪਿੰਡ ਨੇੜੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ 'ਐਸਯੂਵੀ' ਕਾਰ ਦੇ ਦਰਖਤ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਕਾਰਨ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 6 ਲੋਕ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਦਸੇ 'ਚ 2 ਸਾਲ ਦਾ ਬੱਚਾ ਵਾਲ-ਵਾਲ ਬਚ ਗਿਆ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰਿਆ, ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਮਾਤਾ ਜਵਾਲਾ ਜੀ ਮੇਰਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰ ਅੰਗਤਾਂ ਸਣੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਦੇ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਕਲੀਨਿਕ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਢਲੇ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੀਰਪੁਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਫੇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਖੰਨਾ 14 ਜੂਨ। ਸਾਈਬਰ ਠੱਗੀ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਖੰਨਾ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਾਈਬਰ ਥਾਣੇ ਨੂੰ ਠੱਗੀ ਦੀਆਂ 18 ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕੁੱਲ 58 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਠੱਗੀ ਹੋਈ। ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ 30 ਲੱਖ 67 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਫਾਂਸੀ ਕਰਵਾ ਲਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 12 ਲੱਖ 82 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ 6 ਲੱਖ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪੁਲਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਹੇਠਾਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦਿਵਾਏ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 19 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਵੀ ਜਲਦੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਜਾਣੇ ਲਿੰਕ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਾ

ਹੀ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਜਾਂ ਪਾਸਵਰਡ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰੋ। ਠੱਗੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਤੁਰੰਤ 1930 'ਤੇ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਓ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਠੱਗੀ ਦੇ ਪੀੜਤ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਡਾ. ਐੱਨ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਵਿਰਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਠੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ

ਘਰ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ 14 ਜੂਨ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਘਰ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ 315 ਬੋਰ ਰਾਈਫਲ ਨਾਲ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਅੱਤੇ ਜਾਨਾਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਬਾਣਾ ਮੱਲਾਵਾਲਾ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ 19 ਲੱਖਾਂ ਖ਼ਾਲਾਡ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪੁਰਾਣੇ ਮੱਲਾਵਾਲਾ ਨੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਰੀਬ 6-7 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੇ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਿੰਸੇ ਆਉਣੀ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਮੋਟਰ ਵੀ ਲਈ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸਾ ਸਿੰਘ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਗ਼ਾਵਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੋਹਤਬਰਾਂ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬੀਤੀ ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 7.15 ਵਜੇ ਦੋਸਾ ਸਿੰਘ, ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਗੋਰਾ ਸਿੰਘ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਅਵਤਾਰ ਅਤੇ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਨਾਲ ਕਰੀਬ 10-15 ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦੇ ਘਰ ਆ ਕੇ 315 ਬੋਰ ਰਾਈਫਲ ਨਾਲ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਨਾਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰ ਕਰ ਕੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ: ਹੈਰੋਇਨ, 9 ਕਿਲੋ ਚੂਰਾ ਪੋਸਤ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਕੈਪਸੂਲ, ਗੋਲੀਆਂ ਤੇ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਸਮੇਤ 13 ਕਾਬੂ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਤਰਨਤਾਰਨ 14 ਜੂਨ। ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਣਿਆਂ ਦੀ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਾਈ ਗਈ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਸ਼ਾ ਅਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਐਕਸ਼ਨ ਲੈਂਦੇ ਜਿੱਥੇ 14 ਮੁਕਦਮੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਥੇ ਹੀ 13 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ 244 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ, 22500 ਐਮਐਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ,2570 ਲਿਟਰ ਲਾਹਣ,9 ਕਿਲੋ 200 ਗ੍ਰਾਮ ਚੂਰਾ ਪੋਸਤ ,185 ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ, 210 ਨਸ਼ੀਲੇ ਕੈਪਸੂਲ, ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਤੇ 40,170 ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਰਿਮਾਂਡ ਦੌਰਾਨ ਅਗਲੇਰੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ (ਡੀ) ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਐਕਸ਼ਨ ਲੈਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਥਾਣਾ ਵਲਟੋਰਾ ਦੀ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਦਸੰਧਾ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸੰਧੂ ਪੁੱਤਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਵਲਟੋਰਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਦੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 7 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਹੈ ਜਦਕਿ ਥਾਣਾ ਕੱਚਾ ਪੱਕਾ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸੁੱਖਾ ਪੁੱਤਰ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਜਮਾਲਪੁਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 22,500

ਐਮਐਲ. ਨਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥਾਣਾ ਕੱਚਾ ਪੱਕਾ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਜੱਥਾ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਦਿਆਲਪੁਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ 150 ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰ ਜਦਕਿ ਥਾਣਾ ਖੇਮਕਰਨ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਰਵੀ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਗਲਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਮਹਿੰਦੀਪੁਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ 7 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥਾਣਾ ਖਾਲਡਾ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ 70 ਕਿਲੋ ਲਾਹਣ ਤੇ ਇਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬਰਾਮਦ ਕਰਦੇ 2 ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ

ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਥਾਣਾ ਖਾਲਡਾ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਮੋਟਾ ਪੁੱਤਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਮਾੜੀ ਮੱਘਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਦੇ 210

ਥਾਣੇ ਦੀ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਜਸ਼ਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜਸ਼ਨ ਪੁੱਤਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਵੇਰੋਵਾਲ ਦਰਾਪੁਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਦੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 9 ਕਿਲੋ 200 ਗ੍ਰਾਮ ਚੂਰਾ ਪੋਸਤ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥਾਣਾ ਸਿਟੀ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਅਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਤਰਨਤਾਰਨ ਤੇ ਰਹਿਣ ਪੁੱਤਰ ਬਿੱਟੂ ਵਾਸੀ ਨੂਰਦੀ ਤਰਨਤਾਰਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਦੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 204 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਤੇ 40,170 ਰੁਪਏ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥਾਣਾ ਸਰਾਏ ਅਮਾਨਤ ਖਾਂ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਵਸਣ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਗੰਡੀਵਿੰਡ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 6 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਥਾਣਾ ਗੰਡੀਵਿੰਡ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਗੰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਰਾਜੂ ਪੁੱਤਰ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਕੰਗ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 22 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀ.ਓ. ਸਟਾਫ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗੁਰਭੋਜ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਗੋਬਿੰਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਮੁਰਾਦਪੁਰ ਤਰਨਤਾਰਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮਾਣਯੋਗ ਬਰੀਕਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 29 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਭਗੜਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ-ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੰਬਰ, ਸਕਾਈ ਪ੍ਰਿੰਟ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਅਤੇ ਐਡੀਟਰ ਨੇ ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਏ-144 ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਏਰੀਆ ਸੈਕਟਰ ਏ-4, ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਸਿਟੀ ਲੋਨੀ ਗਾਜ਼ਿਆਬਾਦ ਤੋਂ ਛਪਦਾ ਹੈ 5, ਬਹਾਦੁਰ ਸ਼ਾਹ ਜ਼ਰਫ ਮਾਰਗ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110002 ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

Edited Printed Published and Owned by Gurcharan Singh Bab

ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ ਆਓ ਰੰਗ ਭਰੀਏ ਮੁਕਾਬਲਾ

ਸੰਗਰੂਰ,14 ਜੂਨ (ਜਗਜੀਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ)- ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਿਕ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸੰਗਰੂਰ- ਬਰਨਾਲਾ- ਮਾਲੋਰਕੋਟਲਾ ਜ਼ੋਨ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਿਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪੁਰਾ ਵਿਖੇ 8 ਰੋਜਾ ਗਿਆਨ ਅਜਨ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਰ ਕੈਂਪ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਲਾਕਿਆਂ ਵਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੋਧਿਆ, ਇਤਿਹਾਸ, ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਖੰਡੀ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਖੁਰਾਕ ਖਾਣਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੈਂਪ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਦਿਨ ਕੈਂਪਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਆਦਿ ਰੰਗ ਭਰੀਏ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸੁਰੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਦਕੀ, ਗੁਰਲੀਨ ਕੌਰ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਧੀ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਹਰਕੀਰਤ ਕੌਰ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਹੇਠ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਪੰਗਰਾਮ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਅਤੇ ਗੁਰਮੰਤਰ ਦਾ ਜਾਪ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਲਈ ਮਿਨੀ, ਪਾਇਲਮੈਂਟ, ਜੂਨੀਅਰ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਦੇ 4 ਗਰੁੱਪ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਨੌਜਵਾਨ ਟੋਪੀ ਨਹੀਂ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾ ਆਦਿ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਕਦੇ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਬੜੀ ਨੀਝ ਨਾਲ ਤੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਕਰਵਾ ਕਿੱਤਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਨਕਿਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ.ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੌਕੀ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਪੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਤਗੁਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੁਭਾਪੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜਰ ਸਨ। ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਕਿਰਨ ਦੁਆ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਰਜਵੰਤ ਕੌਰ ਕਿਰਨਪੀਤ ਕੌਰ, ਅਮਿਤ ਕੌਰ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਖੇਰ ਕੁਮਾਰੀ ਸਮੇਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀਆਂ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਧਾਇਆ। ਕੈਂਪਰਜ਼ ਨੂੰ ਰਿਹੈਸ਼ੇਮੈਂਟ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਸ, ਹਰਪੀਤ ਸਿੰਘ ਪੀਤ, ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਇਸ ਵਿਲੱਖਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਦਕੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ 15 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 3 ਵਜੇ ਤੋਂ 5 ਵਜੇ ਕੈਂਪ ਦਾ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਦਰਬਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨਾਮ ਵੰਡ ਸਮਾਗਮ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਕੈਂਪਰਜ਼ ਦਾ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ! ਪੰਜਵੀਂ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਚੋਰੀ

ਕੁੱਪ ਕਲਾਂ 14 ਜੂਨ। ਹਲਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਚੋਰਾਂ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਤੋਂ ਖੌਫ਼ਜ਼ਦਾ ਹਨ। ਚੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਵੀਂ ਵਾਰ ਪਿੰਡ ਸਰੋਦ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਕਮਿਤੀ ਸਮਾਨ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਸਵੇਰੇ ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਸਰੋਦ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਜਿੰਦੇ ਤੋੜਕੇ 1 ਐੱਲ.ਸੀ.ਡੀ. ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਦੋ ਮਿਡ ਡੇ ਮੀਲ ਲਈ ਆਈ 1 ਕਵਿੰਟਲ 40 ਕਿਲੋ ਕਣਕ, 60 ਕਿਲੋ ਚੌਲ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਏ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਤੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਵਿਚੋਂ ਭੋਨੜੜ ਕਰਦਿਆਂ ਐੱਲ.ਸੀ. ਡੀ. 2 ਫਰਿਜ, ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਸਿਸਟਮ, ਬੈਂਚਰਾਂ, ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ, ਟੇਬਲ, ਸਟਰੋਚਰ, ਇਨਵਾਰਟਰ ਆਦਿ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪੰਜਵੀਂ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਕੁਲਵਿੰਦਰ

ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਰੋਸ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਵਾਰ ਵਾਰ ਚੋਰੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਪੁਲਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਜਦਕਿ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ ਵਿਚ ਸਭ ਕੁਝ ਕੈਦ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਰਾਂ

ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸਮਾਨ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਹ ਵੀ ਅਹਿਮ ਜਾਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਚ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਦੀ ਢਿੱਲੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਚੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਸਲੇ ਇੰਨੇ ਬੁਲੰਦ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਮਹਿਜ਼ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਗਲੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅੱਜਾਮ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਪੁਰੋਹੇ ਸਹਾਇਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਅਹਿਮਦਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਹੈ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਉਹ ਆਪ ਖੁਦ ਜਾਚ ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਵਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਕਰਨ ਸਿੰਘ, ਸੋਨੀ ਖਾਨ ਸਣੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸੇ ਨੇ ਤਬਾਹ ਕੀਤੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਜਹਾਨੋਂ ਤੁਰ ਗਿਆ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਪੁੱਤ

ਕਪੂਰਥਲਾ 14 ਜੂਨ। ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨੂਰਪੁਰ ਜਨਹੂਰਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਸੜਕ ਹਾਦਸਾ ਵਿਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀ ਅਤੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਵਿਚਾਲੇ ਭਿਆਨਕ ਟੱਕਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਿਆ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਰੋਹਨ ਗਿੱਲ (17) ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਨੂਰਪੁਰਜਨਹੂਰਾਂ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਰੋਹਨ ਬੀਤੀ ਸ਼ਾਮ ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿੰਡ ਭੰਡਾਲ ਬੇਟ ਦੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਆ ਰਹੀ ਇਕ ਅਣਪਛਾਤੀ ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ। ਟੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੋਹਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਕਪੂਰਥਲਾ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਡਿਊਟੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਚਾਚੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੋਹਨ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਮਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੂਰਤੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲਾਸ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਨੇੜਲੇ ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕ ਜਲਦ ਪੁਲਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ 'ਚ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਟਲੀ ਜਾ ਕੇ ਪਤੀ ਨੇ ਬਦਲਿਆ ਫੋਨ ਨੰਬਰ, ਸੱਸ ਨੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਕੱਢਿਆ

ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਦਾਖਾ 14 ਜੂਨ। ਸੁਧਾਰ ਪਿੰਡ ਵਿਆਹੀ ਮੰਗਾ ਦੇ ਕੜਿਆਲ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਜਸਪੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਇਟਲੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖੇ ਸਨ, ਉਹ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਚਕਨਾਚੁਰ ਹੋ ਗਏ। ਜਸਪੀਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਹੋਰ ਦਾਜ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤੰਗ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਵੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਸਪੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜਬਰਦਸਤੀ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਪਲਾਂ 'ਚ ਦਖਲ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਜਾਂਚ ਡੀ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੋਧਾਰਾਏ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪੀੜਤ ਜਸਪੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸਹੀ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਡਾ. ਗੁਪਤਾ

ਓ. ਸੀ. ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਸਪੀਤ ਦੀ ਸੱਸ ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਜਸਪੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਅੰਕੁਰ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 8 ਮਈ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਗਗੜਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੋਪਾਲਗੜ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ 'ਚ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਰਾਤੀਆਂ ਦੇ ਖਾਣੇ 'ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਮਹਿੰਦੀ ਅਜੇ ਸੁੱਕੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ 2 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪਤੀ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿਨਾਂ ਦੱਸੇ ਇਟਲੀ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਓਧਰ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰ ਕੇ ਸੱਸ ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਘਰੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਥਾਣਾ ਵੇਮੋਨ ਜੈਲ ਦੀ ਮੁਖੀ ਕਮਲਦੀਪ ਕੌਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਤਫਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਦਾਜ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਸੀ. ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਖ਼ਬਰ, ਆਖਿਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ

ਬਠਿੰਡਾ 14 ਜੂਨ। ਪੀਆਰਟੀਸੀ ਨੇ ਅਹਿਮ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕੋਟਵੱਤਾ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੱਕ ਨਵੀਂ ਬੱਸ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਬੱਸ ਸੇਵਾ ਮੋੜ-ਮੋੜੀ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੱਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਰੂਟ ਹੁਣ ਵਧਾ ਕੇ ਕੋਟਵੱਤਾ ਤੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਟਵੱਤਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਹ ਬੱਸ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ 9:30 ਵਜੇ

ਕੋਟਵੱਤਾ ਤੋਂ ਚੱਲੇਗੀ ਅਤੇ ਰਾਤ 12 ਵਜੇ ਮੁੜ ਕੋਟਵੱਤਾ ਪਰਤ ਆਵੇਗੀ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਇਹ ਬੱਸ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਰਵਾਨਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸੁਰਲਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਬੱਸ ਨੂੰ 'ਆਪ' ਕਿਸਾਨ ਵਿੰਗ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪ੍ਰਮਜੀਤ ਕੋਟਵੱਤਾ ਨੇ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ. ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਕੋਟਵੱਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਪਤੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ, ਮੀਤਰ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਕੌਂਸਲਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮੋਟ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਬੱਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲੱਭੂ ਵੇਡੇ ਗਏ।

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਕੇਸ 'ਚ ਮੁਅੱਤਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪਾਲ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ

ਖੇਨਾ 14 ਜੂਨ। ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਡਕੋਂਦਾ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਪਾਇਲ ਵਿਖੇ ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਮ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੋਸ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਅੱਤਲ ਅਫ਼ਸਰ

ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪਾਲ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੋਰਾਹਾ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਰਹੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪਾਲ ਨੂੰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 5 ਮਈ 2025 ਨੂੰ ਡਡਗਿਫ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟਿਆਲਾ ਰੇਂਜ ਵਿਖੇ ਐੱਫ ਆਈ ਆਰ ਨੰਬਰ 28 ਤਾਰੀਕ 16 ਅਗਸਤ 2023 ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਚ ਦਰਜ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਚਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ: ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪਾਲ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਦੀ ਚੱਲ-ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜਾਚ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਜਦ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਨਾ ਮਿਲੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਲਡ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਾ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ 'ਚੋਂ ਭੱਜੇ 6 ਨੌਜਵਾਨ

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ 14 ਜੂਨ। ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਜਿੱਥੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖ਼ਰੀਦ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਜੱਟਵਾਲੀ ਨੇੜੇ ਬਣਾਏ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰਾਨੀਜਨਕ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਲੋਂ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਕਰੀਬ 6 ਨੌਜਵਾਨ ਕਮਰੇ ਦੀ ਐਂਗਜ਼ਸਟਰ ਫੈਨ ਵਾਲੀ ਪਿਤਕੀ ਤੋੜ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜ ਗਏ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਰਸਿੰਗ ਸਟਾਫ਼ 'ਚ ਤਾਇਨਾਤ ਰਮਨ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ 6 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਮਰੇ 'ਚ ਉਹ ਦਾਖਲ ਸਨ, ਉਸ ਕਮਰੇ 'ਚ ਐਂਗਜ਼ਸਟਰ ਫੈਨ ਵਾਲੀ ਪਿਤਕੀ ਤੋੜ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਮਨ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਕਰੀਬ 22 ਨੌਜਵਾਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਇੱਥੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 6 ਨੌਜਵਾਨ ਇੱਥੋਂ ਭੱਜਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਫਿਲਹਾਲ ਪੁਲਸ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਚ 'ਚ ਜੁੱਟ ਗਈ ਹੈ।

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਜਲੰਧਰ 14 ਜੂਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੇ ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 'ਚ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ 'ਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਗਰ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 2025-26 ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਕੇਰਲ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਤੇਲੰਗਾਨਾ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਵਰਗੇ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪਲਾਇਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ 2018-19 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 2023-24 'ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਘੱਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੇਰਲ 'ਚ ਵੀ 2022-23 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਕੁੱਲ 61,373 ਸਕੂਲਾਂ 'ਚੋਂ ਕਰੀਬ 73 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਹਨ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਵਾਪਰੇ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੋਈ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤ

ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ 14 ਜੂਨ। ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਉੱਪਰ ਪਿੰਡ ਚੰਨੋਂ ਨੇੜੇ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ 'ਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਇਕ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੁਲਸ ਚੈਕ ਪੋਸਟ ਕਾਲਾਬਾਡ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਚੰਨੋਂ ਵਿਖੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਉੱਪਰ ਇਕ ਫੈਕਟਰੀ ਨੇੜੇ ਕਿਸੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਾਹਨ ਵੱਲੋਂ ਫੇਟ ਮਾਰ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ 'ਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਰਾਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਇਸ ਕਮੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਡਾਟਾ (ਆਪਾਰ ਤਸਦੀਕ ਰਾਹੀਂ) ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀ ਹੈ ਪਰ ਮੰਤਰਾਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਜਿਜ਼ੇਰਮ, ਨਾਗਾਲੈਂਡ, ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ, ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੇਘਾਲਿਆ 'ਚ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਘਟਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ, ਅੰਡਮਾਨ-ਨਿਕੋਬਾਰ, ਲੱਦਾਖ, ਪੂਡੁਚੇਰੀ ਅਤੇ ਦਾਦਰਾ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ ਵਰਗੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਪੂਰਵੇਤਰ ਰੇਲਵੇ

ਸ਼੍ਰੋਮੀ ਪੱਤਰ, Website-www.ncr.indianrailways.gov.in, ਮਿਤੀ 13.06.2025

ਟੈਂਡਰ ਨੰ: 22250738 ਖੁੰਬੂਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 18.06.2025 ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਂਡਰ ਨੋਟਿਸ ਨੰ 30 ਮਿਤੀ 03.06.2025, ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਮੱਦ ਸੋ 33 ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੱਦ ਸੋ: 33, ਮੱਦ ਵੇਰਵਾ: ਯੋਗਤਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਐਂਟਰੀ: ਰੇਲੂਯਰ ਕੰਡ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਖਰੀਦ ਆਰਡਰ (ਏਮ) ਪ੍ਰਤੀ ਆਈਟਮ ਨੰ. 23000114 ਟੈਂਡਰ ਕੀਤੀ ਆਈਟਮ ਲਈ ਆਈਸੀਏਫ/ਆਗਰੀਏਫ/ਏਮਸੀਏਫ ਪ੍ਰਕਾਰਿਤ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ, ਥੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੰਕਰਣ 44.0 ਦੇ ਕਲਾਸ 2.8.1 ਤੋਂ 2.8.4 ਅਤੇ 2.8.5.2 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੁਣ ਪਥੀ: ਥੋਕ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਖਰੀਦ ਆਰਡਰ (ਐਮ) ਪ੍ਰਤੀ ਆਈਟਮ ਨੰ. 2300011 ਟੈਂਡਰ ਕੀਤੀ ਆਈਟਮ ਲਈ ਆਈਸੀਏਫ/ਆਗਰੀਏਫ/ਏਮਸੀਏਫ ਪ੍ਰਕਾਰਿਤ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ 2.8.1 ਤੋਂ 2.8.4 ਅਤੇ 2.8.5.2 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਥੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੰਕਰਣ 44.0, ਟੈਂਡਰ ਥੋਲੂਣ ਦੀ ਮਿਤੀ: ਮੌਜੂਦਾ ਐਂਟਰੀ: 18.06.2025, ਹੁਣ ਪਥੀ: 30.06.2025, ਏਪੀਏ: ਮੌਜੂਦਾ ਐਂਟਰੀ: ਮੌਜੂਦਾ 04 ਫਰਮਾਂ, ਹੁਣ ਪਥੀ: ਮੌਜੂਦਾ 04 ਫਰਮਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਆਈਸੀਏਫ ਆਈਥੀ ਨੰ 2300011 ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਆਂ 15 ਫਰਮਾਂ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਉਪਰੋਕਤ ਬਦਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਨੋਟ: ਉਪਰੋਕਤ ਟੈਂਡਰ ਨੋਟਿਸ ਉੱਤਰ ਪੂਰਬੀ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ www.ncr.indianrailways.gov.in ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ www.tenders.gov.in 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਪ ਮੁਸਾਮ/ਸਮਾਭੀ
ਮੁਜਾਬੀ/ਇਮ-18
ਗੰਗਖੇਤਰ

ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ

ਅੱਖਾਂ ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੋਇਆ ਅਨਮੋਲ ਤੋਹਫਾ ਹਨ। ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਇਸ ਅਨਮੁਲੀ ਦਾਤ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਕਰਕੇ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਨਜ਼ਰ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਲੈਂਸ ਦੀ ਪਰਦਸ਼ਤਾ ਹਲਕੀ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਉਦਲਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮੋਤੀਆ ਬਿਦ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੋਤੀਆ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਚਿੱਟਾ ਅਤੇ ਕਾਲਾ ਮੋਤੀਆ। ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਰਾਹੀਂ ਚਿੱਟੇ ਮੋਤੀਏ ਤੋਂ ਬੜਾ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਛੂਟਦਾਰਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੋਤੀਆ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ 40 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਗ ਉਮਰ, ਸ਼ੁਗਰ, ਵਿਟਾਮਨਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੀ ਕਮੀ, ਇਫੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੈਂਟ ਆਦਿ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਦਾ ਘੱਟ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਮਾਅਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ।

- ਸਵੇਰੇ ਉਠਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਠੰਡਾ (ਤਾਜ਼ਾ) ਪਾਣੀ ਭਰ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥੋਲ੍ਹ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਮਾਰੇ। ਅਜਿਹਾ 8-10 ਵਾਰ ਕਰੋ। ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਭਰਿਆ ਪਾਣੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ।
- ਮੋਤੀਆ ਬਿਦ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗਾਜਰ, ਸੇਤਰਾ, ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਘਿਓ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।
- ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਿਆਜ਼ ਦਾ ਰਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉੱਦ ਸ਼ਹਿਦ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਸ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਜਲ ਵਾਂਗ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਨਿਰੋਗ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਇੱਕ ਹਮਰਾਜ ਘਿਓ, ਦੋ ਕਾਲੀਆ ਮਿਰਚਾਂ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਮਿਸ਼ਰੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਵਾਰ ਦਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਨਜ਼ਰ ਤੇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ।

ਧਨੀਆ

ਇੱਕ ਹਮਰ ਪੀਸਿਆ ਗੋਇਆ ਧਨੀਆ ਇੱਕ ਕੱਧ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਉਬਾਲ ਲਵੋ। ਫਿਰ ਇਸ ਉਬਲੇ ਹੋਏ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਠੰਡਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਓ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੋਤੀਆ ਬਿਦ ਦੇ ਰੋਗ ਵਿੱਚ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

- ਸੌਂਫ ਅਤੇ ਧਨੀਆ ਬਰਾਬਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਲਵੋ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਰੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਇੱਕ ਚਮਚਾ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ ਖਾਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
- ਬਦਾਮ ਦੀਆਂ 6 ਗਿਰੀਆਂ ਅਤੇ 6 ਕਾਲੀਆਂ ਮਿਰਚਾਂ ਲਵੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੀਸ ਕੇ ਮਿਸ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਖਾਣ ਨਾਲ ਵੀ ਮੋਤੀਆ ਬਿਦ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
- ਗਾਜਰ, ਪਾਲਕ ਅਤੇ ਆਂਵਲੇ ਦੇ ਰਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੋਤੀਆ ਬਿਦ 2-3 ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇਗਾ।
- ਮੋਤੀਆ ਬਿਦ ਵਿੱਚ ਹਲਦੀ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਲਦੀ ਵਿੱਚ ਕਰਕਿਊਮਿਨ ਨਾਮੀ ਰਸਾਇਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਸਰੀਰ ਦੇ ਇਮਊਨ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਈਟੋਕਾਈਨਸ ਅਤੇ ਇੰਜਾਈਮਜ਼ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੋਤੀਆ ਬਿਦ ਅਤੇ ਰਤੋਂਦੀ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਨਿੱਮ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਸਿਲਾਈ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਓ।

● **ਡਾ. ਐਸ ਐਸ ਕੋਬੇਜ਼**
9915291533

ਆਓ ਬਲਾਈਏ

ਤੰਬਾਕੂ ਮੁਕਤ ਸਮਾਜ

ਤਾਰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚੋਂ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਪਭੋਗਤਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੀਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਤਪਾਦਕ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਪੌਦਾ ਪੁਰਤਗਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਸੰਨ 1608 ਈ. ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਖੇਤੀ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ। ਅੱਛੜਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 35 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਾਲਗ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਅਨੇਕ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੀੜੀ, ਜਿਗਰ, ਗੁਟਪਾ, ਜ਼ਰਦਾ, ਖੈਨੀ, ਹੁੰਕਾ, ਚਿਲਮ ਆਦਿ। ਤੰਬਾਕੂ ਇੱਕ ਧੀਮੀ ਗਤੀ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਮੌਤ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤ ਵਿੱਚ ਜਕੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਗਰਟ ਨਾਲੋਂ ਬੀੜੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਕਰੀਬਨ 48 ਫ਼ੀਸਦੀ ਮਰਦ ਅਤੇ 20 ਫ਼ੀਸਦੀ ਔਰਤਾਂ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। 4000 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਰਸਾਇਣ ਤੰਬਾਕੂ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਈਏਆਰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਈ ਕੈਂਸਰ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਰਸਾਇਣਾਂ ਵਿੱਚ 60 ਨੂੰ ਕਾਰਸੀਨੋਜਨ (ਕੈਂਸਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੇਨੋਟੋ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੰਬਾਕੂ ਵਿੱਚ ਨਿਕੋਟੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਨਸ਼ੀਲਾ ਰਸਾਇਣ ਹੈ।ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਸੇਵਨ ਕਾਰਨ ਗਲੇ-ਮੂੰਹ ਦੇ ਕੈਂਸਰ, ਦਮਾ, ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੋਗ, ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਐਂਨੂ/ਬੇਲਪਣ, ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੇ ਰੋਗ, ਪੇਟ ਦੇ ਅਲਸਰ, ਐਸੀਡਿਟੀ ਅਤੇ ਦੋ ਮਸ਼ੂਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਆਦਿ। ਮਰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰਾਂ ਦਾ ਲਗਭਗ 45 ਫ਼ੀਸਦੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ 17 ਫ਼ੀਸਦੀ ਮੂੰਹ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਹੈ ਅਤੇ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੂੰਹ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 2010 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤੰਬਾਕੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਭਗ 1.2 ਲੱਖ ਸੀ। ਐੱਨਐੱਸਐੱਸ.ਓ. ਦੇ ਸਰਵੇ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਨੀਜਨਕ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਤਕਰੀਬਨ 5500 ਨਵੇਂ ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਚੜ੍ਹਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਤੰਬਾਕੂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਕੀਆ ਸੇਵਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਇਹ ਸ਼ੌਕ ਲਾਤ ਜਾਂ ਆਦਤ 'ਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਤਕ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਤੰਬਾਕੂ ਪਦਾਰਥਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਚੇਤਾਵਨੀ, ਚਿੱਤਰ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸੱਤ ਮੌਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਮੌਤ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸਦੇ ਹੁੰਦੇ ਦਾ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆਉਣ ਨੂੰ ਪੈਸਿਵ ਸਮੋਕਿੰਗ ਜਾਂ ਸੈਕੰਡ ਹੈਂਡ ਸਮੋਕਿੰਗ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੈਸਿਵ ਸਮੋਕਿੰਗ ਸਦਕਾ ਵੀ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ 20 ਤੋਂ 30 ਫ਼ੀਸਦੀ ਜੋਖਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਸੇਵਨ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨਾਲ 31 ਮਈ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਤੰਬਾਕੂਮੁਕਤ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

● ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ
ਮੋਬਾਈਲ :92560-66000

ਲੂ ਲੋਂਗ ਮਹੀਜ਼ ਨੂੰ ਛਾਵੇਂ ਲਿਟਾ ਦਿਓ। ਠੰਢੇ, ਗਿੱਲੇ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਪੂੰਝੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨੁਹਾਓ।

ਲੂ ਲੱਗਦਾ ਕਾਰਨ ਤੇ ਬਚਾਅ

ਕੱਚਾ ਪਿਆਜ਼, ਬੇਲ ਜਾਂ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਸ਼ਰਬਤ ਪੀਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਲੂ ਵਿਚ ਲਾਭ ਮਈ ਅਤੇ ਜੂਨ ਤੋਂ ਹੀ ਗਰਮੀ ਨੇ ਰਿਕਾਬਡ ਤੌਕਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗ ਉਗਲਦੇ ਸੂਰਜ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖ਼ਤਰਾ ਲੂ ਲੱਗਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਗਰਮੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਗਰਮ ਹਵਾਵਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਲੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਗਰਮੀ ਸਹਿ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਲੂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ

ਮਿਹਦਾ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ

- ਮੂੰਹ 'ਚੋਂ ਗੰਦੀ ਬਦਬੂ ਆਉਣਾ ਵੀ ਮਿਹਦੇ ਦੀ ਖ਼ਰਾਬੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੂੰਹ 'ਚੋਂ ਅਮੋਨੀਆ ਦਾ ਗਿਸਾਅ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਮਿਹਦਾ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਚਮੜੀ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਬਕਾਨ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਚਮੜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਸਰ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
- ਪਾਚਣ ਤੰਤਰ 'ਚ ਖ਼ਰਾਬ-ਜੇਕਰ ਲਿਵਰ 'ਚ ਫੈਟ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਲਿਵਰ 'ਚ ਸੋਜ (ਫੈਟੀ ਲਿਵਰ) ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਪਾਣੀ ਵੀ ਹਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਖੌਬੇ - ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੰਗ ਉੱਡ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੇ ਖੌਬੇ ਪੈਣ ਲੱਗ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਵਰ ਸਪੋਟ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਜੇਕਰ ਪਿਸ਼ਾਬ ਜਾਂ ਮਲ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗਹਿਰੇ ਰੰਗ ਦਾ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸਮਝ ਲਵੋ ਕਿ ਮਿਹਦੇ 'ਚ ਗੜਬੜ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਸਵੇਰੇ ਹਿੱਸਾ ਪੀਲਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਨਹੁੰ ਵੀ ਪੀਲੇ ਹੋਣ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੀਲੀਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਿਵਰ 'ਚ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ।
- ਲੀਵਰ ਇਕ ਐਂਜਾਈਮ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾ ਬਾਈਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਦਲ 'ਚ ਬਹੁਤ ਖ਼ਰਾਬ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ 'ਚ ਕੜਵਾਹਟ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਤਕ ਬਾਈਲ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਜਦੋਂ ਮਿਹਦਾ ਵੱਡਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪੇਟ 'ਚ ਸੋਜਿਸ਼ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਸੋਟਾਪਾ ਸਮਝਣ ਦੀ ਭੁੱਲ ਕਰ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਲ ਵਾਲਾ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਫੈਟੀ ਲਿਵਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੈਟ ਨਾਲ ਲਿਵਰ 'ਚ ਸੋਜ ਆਉਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਵਰ ਵੀ ਸ਼ਿਗੜਨ ਲੱਗਦਾ

ਮਿਹਦੇ ਦੀ ਬਾਇਓਪਸੀ

ਜਦੋਂ ਬਲੱਡ ਟੈਸਟ ਨਾਲ ਮਿਹਦੇ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਬਾਇਓਪਸੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਚ ਲਿਵਰ ਦਾ ਛੋਟਾ ਐਂਕ ਕੱਢ ਕੇ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋ-ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਪਈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਹਰ ਵਰਗ ਭਿਆਨਕ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਰੋਗਾਂ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿੰ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਬੀਆਂ ਲੱਬੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਲੱਬੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਡਾਵੋ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਕੇ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਖ਼ਾਮਿਆਜ਼ਾ ਅੱਜ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰਤ ਚਿਹਾ ਹੈ।

ਗੁਰਬਾਲੀ 'ਚ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬੇਹੱਦ ਗੰਧਲਾ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਸਾਇਣ, ਅਲਫੇਹਲ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਅੱਜ ਅੰਦਰੋਂ ਬਿਲਵਲ ਨਾਕਵਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜੋ ਜ਼ਹਿਰ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਗੁਣਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਲੀਵਰ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਬਲੱਡ ਦਾ ਗੰਦਾ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਐਂਤੜੀਆਂ ਦੇ ਠੀਕ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਆਦਿ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਦਵਾਈਆਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਐਂਗਾਂ 'ਤੇ ਕੈਮੀਕਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੀ ਜ਼ਿਮਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵੀ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋ-ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋ - ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਬਨਸਪਤੀ ਵਰਗ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੈਮੀਕਲ ਜਾਂ ਅਲਫੇਹਲ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਖਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਬਲੱਡ ਅਤੇ ਲਿਫ਼ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਨਰਵਲ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਦੇ ਕੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸੈੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ

ਬੇਹੱਦ ਕਾਰਗਰ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋ-ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ

ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸੈੱਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਦੇ ਇਮਿਊਨੀਟੀ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਹਰ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤਾਂ

ਲੈ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਤਕ ਦਾ ਇਲਾਜ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਲੈਕਟ੍ਰੋ-ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਦਵਾਈਆਂ ਨਵੇਂ ਰੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਸਰ ਕਰ ਕੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਘਟਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੋ ਲੋਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋ-ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚਪੇਟ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ।

ਹਨ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਮਈ ਅਤੇ ਜੂਨ ਦੀ ਗਰਮੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਮਾਹਿਰ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਲੂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੁਝ ਉਪਾਅ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੇ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਲੂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਓ, ਇਹ ਉਪਾਅ ਆਪਣਾ ਕੇ ਗਰਮੀ ਦੇ ਕਹਿਰ ਤੋਂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ :

- ਲੂ ਲੱਗੇ ਮਹੀਜ਼ ਨੂੰ ਛਾਵੇਂ ਲਿਟਾ ਦਿਓ। ਠੰਡੇ, ਗਿੱਲੇ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਪੂੰਝੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨੁਹਾਓ। ਸਾਧਾਰਨ ਤਾਪਮਾਨ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸਿਰ 'ਚ ਪਾਓ। ਠੰਡਾ ਪਾਣੀ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਪਾਓ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇਗਾ। ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਿੰਬੂ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਨਾਰੀਅਲ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨੂੰ ਦਿਓ।
- ਧੂਪ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪਰਨਾ, ਟੈਪੀ ਜਾਂ ਛਤਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਸਫ਼ਰ ਦੌਰਾਨ ਪਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕੋਲ ਰੱਖੋ।
- ਤਬੀਅਤ ਠੀਕ ਨਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।
- ਸ਼ੱਕਾ ਧਨੀਆ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਭਿਉਂ ਕੇ ਰੱਖੋ। ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਸਲਕੇ ਅਤੇ ਛਾਣਕੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹੀ ਚੀਨੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਣ ਨਾਲ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਲੂ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।
- ਮੇਥੀ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ

ਭਿਉਂ ਕੇ ਰੱਖੋ। ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਮਸਲ ਕੇ, ਛਾਣ ਕੇ, ਇਸ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਹਿਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦੋ ਦੋ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਮਹੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਿਲਾਓ। ਲੂ ਦਾ ਅਸਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇਗਾ।

- ਇਲਾਈ ਦੇ ਬੀਜ ਪੀਹ ਕੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਘੋਲ ਕੇ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਛਾਣ ਲਓ। ਇਸ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਣ ਨਾਲ ਲੂ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ।
- ਲੂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਦੁਪਹਿਰ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰੋ। ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਗਰਦਨ ਨੂੰ ਤੌਲੀਏ ਜਾਂ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਚੋਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢਕ ਕੇ ਬਾਹਰ ਜਾਓ। ਦੋਵੇਂ ਕੰਨ ਵੀ ਢਕੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
- ਗਰਮੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹਲਫ਼ਾ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹਜ਼ਮ ਨੂੰ ਵਾਲਾ ਭੋਜਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕਦੇ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਓ।
- ਲੂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਬੇਲ ਜਾਂ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਸ਼ਰਬਤ ਪੀਣਾ ਵੀ ਲਾਭਦੇਵਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਲੂ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਗਲੂਕੋਜ਼ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਚੂਰਜਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

● **ਡਾ. ਅਤੁਲ ਦੱਤਾ**

ਮਿਹਦੇ ਦਾ ਰੱਖੋ ਖ਼ਾਸ ਖਿਆਲ

ਲੀਵਰ ਟੈਸਟ ਫੰਕਸ਼ਨ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਡਰੱਗ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਂਦੇ ਹੋ, ਇਮਾਗ ਜਾਂ ਟੀਬੀ ਰੋਗ ਦੀ ਦਵਾਈ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, ਪਰਿਵਾਰ 'ਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਿਵਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਤੁਸੀਂ ਲਿਵਰ ਫੰਕਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਵਾਓ। ਇਹ ਟੈਸਟ ਲਿਵਰ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫੈਟੀ ਲਿਵਰ ਦੇ ਲਈ ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- ਬਚਪਨ 'ਚ ਇੰਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਕ੍ਰੋਨਿਕ ਹੈਪਟਾਈਟਿਸ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਵਾਇਰਸ ਲਿਵਰ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਲੱਛਣ ਮੁਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣਾ, ਵਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣਾ, ਪੀਲੀਆ ਆਦਿ ਹੋਣਾ ਹੈ।
- ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਲਿਵਰ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜਿਗਰ 'ਚ ਰੋਸ਼ਾ (ਫਾਈਬ੍ਰੋਸਿਸ) ਬਣਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਿਹਦਾ ਸ਼ੁੱਗਲਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਮਿਹਦੇ 'ਚ ਛੋਟੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਰੱਦਾਂ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਲਿਵਰ ਸਿਰੋਸਿਸ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- ਜਦੋਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸੈੱਲ ਮਿਹਦੇ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮਿਹਦਾ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਐਂਤੜੀਆਂ ਦੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਵੀ ਫੈਟੀ ਮਿਹਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪਤਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਮਿਹਦੇ ਦੇ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਲੱਛਣ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ 30-40 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲਿਵਰ ਦੇ ਸੈੱਲ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ ਫੈਟੀ ਲਿਵਰ, ਅਲਕੋਹਲਿਕ ਡੀਜੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

ਮਿਹਦੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ

- ਮਿਹਦੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਇਲਾਜ ਨਾਲੋਂ ਬਚਾਅ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿਹਤਮੰਦ ਮਿਹਦੇ ਲਈ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਪਿਆਰ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
- ਦੂਜਿਤ ਖਾਣਾ, ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ।
- ਰੋਜ਼ਾਨਾ 6 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨੀਂਦ ਲੈਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦਾ

ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਬਰੀਕ ਤੇ ਬਰੀਕ ਸੈੱਲਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਇਲੈਕਟ੍ਰੋ-ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਦਵਾਈਆਂ ਰੋਗ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਦੂਜੀਆਂ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲਾਇਲਾਜ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋ-ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਬਿਨਾ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਵਾਜੀਰ ਦੇ ਸੋਹਕੇ, ਛਾਤੀ ਅਤੇ ਬੇਚੈਦਨੀ ਦੀਆਂ ਰਸੋਲੀਆਂ, ਜੜ੍ਹ ਵਾਲਾ ਫੋੜਾ ਅਤੇ ਹੱਡੀ ਦੀ ਰਸੋਲੀ, ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਪਿੱਤੇ ਦੀ ਪਬਰੀ, ਅਪੈਂਡੇਕਸ, ਲਿਵਰ ਅਤੇ ਖਾਂਦੇ ਵਾਲੀ ਨਾਲੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਿਆਨਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਆਦਿ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਿਮਾਰੀ ਆਖਰੀ ਸਟੇਜ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ਼ ਘੱਟਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਰਾਮਦਾਇਕ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋ-ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਦਵਾਈਆਂ ਸਾਹਕਵਤੀ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ ਗਰਭ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ (ਜੰਦੀ-ਪੁਸ਼ਤੀ) ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੀਆਂ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਵਿਧਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਲੈਕਟ੍ਰੋ-ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਦਵਾਈਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਡਾਵੋਂ ਉਹ ਦੁੱਧ ਮੂੰਹਾਂ ਬੰਬਾ, ਬੁੱਢਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਬੇਬੇਜ਼ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬੜੇ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਵਾਦਲੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਰੋਗ ਭਿਆਨਿਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਜਦੋਂ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋ- ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਦਵਾਈਆਂ 5,5 ਜਾਂ 10, 10 ਮਿੰਟ ਦੇ ਫ਼ਰਕ ਨਾਲ ਦੋ ਕੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ ਦਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਾਪਦਾ ਵੀ ਨਾਲ ਫੈਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਫੈਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਲੇਰੀਆ ਅਤੇ ਡੇਂਗੂ ਬੁਖਾਰ, ਚਿਕਨ ਪੋਕਸ, ਧਾਲਸ਼, ਹੈਜਾ, ਪੋਚਿਸ਼ ਅਤੇ ਕੁਝ ਆਦਿ।

● **ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਐਮ. ਡੀ. ਈ. ਐੱਚ.**
98151-31444

ਗੁਰਬਾਲੀ 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬੇਹੱਦ ਗੰਧਲਾ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ...

ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਸੋਨਾ ਉਪਜਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਛੇ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ

ਖੇਤੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਬਰਦਾਰ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਾਰਾ

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਾਰਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸਤਿਕਾਰਤ ਨਾਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਚਾ ਸਰਦਾਰ ਬਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਾਗ਼ਬਾਨੀ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਨਵੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਉੱਪਰ ਤੋਰਨ 'ਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਾਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸਰਦਾਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪਾਸੋਂ ਖੇਤੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਰਦਾਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਤਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 25 ਏਕੜ ਖ਼ੀਜਰ ਜ਼ਮੀਨ ਆਬਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਲ ਲਹਿਲਾਉਂਦੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਖੇਤੀ ਦੀ ਇਸ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅੱਜ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਾਰਾ ਉਸੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਤੋਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨੰਦਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾਰਮ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਫ਼ਸਲਾਂ ਕਣਕ, ਝੋਨਾ, ਖਰਬੂਜ਼, ਆਲੂ ਆਦਿ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਾਰਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਸੂਬਾਈ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਇਨਾਮ-ਸਨਮਾਨ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1977 ਵਿਚ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਖੇਤੀ ਸਬੰਧੀ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਮ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਖੇਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਕਿਸਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੇ ਸੁਰੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਮਨੀਲਾ ਸਥਿਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਝੋਨਾ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਨੇ 1985 ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਿਲਵਰ ਜੁਬਲੀ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ 14 ਉੱਤਮ ਝੋਨਾ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ 'ਆਊਟਸਟੈਂਡਿੰਗ ਫਾਰਮਰ ਆਫ ਦਿ ਵਰਲਡ' ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਾਰਾ ਵੀ ਇਕ ਸਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ 'ਵਿਜ਼ਟਿੰਗ ਫਾਰਮਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ' ਵੀ ਰਹੇ। ਮਾਸਕੋ ਸਟੇਟ ਐਗਰੋ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ 1993 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਫ ਆਨਰ' ਔਵਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 1992 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ' ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਨਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਨ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਛੋਟੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੱਡਾ ਨਾਮਣਾ ਕਮਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 5 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ, 7 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ 16 ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਇਨਾਮਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ...

ਫਸਟ ਫੈਲੋ ਫਾਰਮਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ

ਕਿਸਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੰਗਟਵਾਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਤ ਸਾਲ ਨੇਵੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ 1966 ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਦਾ ਧੰਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 53 ਸਾਲ ਦਾ ਖੇਤੀ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੇ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਖੇਤੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤੇ ਖੇਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਤਜਰਬੇ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਅਣਥੱਕ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸਾਲ ਵਿਚ 3 ਤੋਂ 5 ਫ਼ਸਲਾਂ ਲੈਣ ਲੱਗੇ। ਬਹੁ-ਫ਼ਸਲੀ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤੀ ਖ਼ਰਚੇ ਵੀ ਘਟਾ ਲਏ। ਇਸ ਨਾਲ ਖਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘਟੀ, ਵਹਾਈ ਦਾ ਖ਼ਰਚਾ ਘਟਿਆ, ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਦੀਆਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੂਰ ਹੋਈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਿਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਖੇਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਦ ਮੱਖੀਆਂ ਪਾਲਣਾ, ਫਲਦਾਰ ਬੂਟਿਆਂ ਦੀ ਨਗਸਰੀ ਲਗਾਉਣ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਵਰਗੇ ਖੇਤੀ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ। ਛੋਟੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ। ਉਹ ਕਈ ਹੋਰ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਿਸਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 5 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ, 7 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ 16 ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਇਨਾਮਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਬਤੌਰ 'ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਿਸਾਨ' ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਮੈਕਸੀਕੋ, ਥਾਈਲੈਂਡ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਈ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਰਹੇ। ਸਾਲ 2016-17 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੀਏਯੂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 'ਫੈਲੋ ਫਾਰਮਰ' ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੀਹਾਂ ਦਾ ਪਾਂਧੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

58 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਆਪਣੀ 40 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 35 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਲਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਾਲ 1977 ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਚਾਨਣ-ਮੁਨਾਰਾ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰੇ ਹਨ। ਸ਼ਬਤ ਮਿਲਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ਸਲੀ-ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 300 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਫ਼ਸਲੀ ਘਟਤਾ ਅਪਣਾਈ ਹੈ।

ਸਾਲ 1996 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਰਚਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤੇ ਅੱਜ 15 ਏਕੜ ਰਕਬੇ 'ਚ ਮਿਰਚਾਂ ਦੀ ਸਫਲ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸਤੂਰ ਸੋਚ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ 1999 ਵਿਚ ਖ਼ੁਦ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕਰ ਕੇ ਪੌਲੀ-ਹਾਊਸ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲੀ ਹਾਊਸ ਤਕਨੀਕ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਪੌਲੀ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਲਈ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਨੀਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੀਆਂ ਖੇਤੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੇ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਰਨ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਰਿਆਂ ਪਾਸੋਂ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਸਾਕਾਰ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕੀੜਿਆਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਕਰਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਟ ਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਸੰਜਮੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਪਰਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖ਼ਰਚੇ 'ਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਕਾਰਨ ਕਦਰਤੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਾਅ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਝੋਨੇ ਵਿਚ ਪੱਤਾ ਰੰਗ ਚਾਰਟ ਅਤੇ ਟੈਲੀਮੀਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਖਾਦਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਜਿਲਾਸ ਦੀ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਕਰ ਕੇ ਖ਼ੁਦ ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਬਣਿੱਤਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਹਿਮਾ ਸਿਰਜਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਮ.ਏ. ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਪਏ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਇਸ ਸਾਲ 'ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਘਾਹ ਨੂੰ ਨੋਟਾਂ 'ਚ ਬਦਲਵੇਂ ਵਾਲਾ ਕਿਸਾਨ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਪਿੰਡ ਆਬੁਵਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਕਿਸਾਨ ਹਨ। ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਣਕ-ਝੋਨੇ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਫ਼ਸਲੀ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਘਾਹ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਫਲੋਰੀਕਲਚਰ ਅਤੇ ਲੈਂਡਸਕੇਪਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਾਲ 2006 ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਤੋਂ ਘਾਹ ਦੀ ਖੇਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਦੀਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਉਤਮ ਕਿਸਮ ਦੇ ਘਾਹ ਦੇ ਰੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੀਆਂ ਨਗਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਗੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ।

ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਪੰਜ ਏਕੜ ਅਤੇ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਲਈ 12 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਪਰ ਸੰਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਘਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਚੰਗਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਅਤੇ ਨਾਮਣਾ ਕਮਾਇਆ ਹੈ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਵਰਗੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਉਹ ਘਾਹ ਦਾ ਖ਼ੁਦ ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਵੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਹ ਦੇਸੀ ਰੂੜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਬੇਹਦ ਸੋਧ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਲ-ਸੋਧੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਹੋ ਸਕੇ, ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਘਾਹ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਫ਼ਹਾਹਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਵਿਲੱਖਣ ਉਪਰਾਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਨ। ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਘਾਹ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਆਪਾਰ ਲਈ 'ਬਾਰਲਾਗ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਆ', 'ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਫਾਰਮਿੰਗ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ' ਸਮੇਤ ਕਈ ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਬਾਗ਼ਬਾਨੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਲਾਸ ਦੇਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਫ਼ਸਲੀ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਨਾ ਅਪਣਾ ਕੇ ਘਾਹ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਅੱਜ ਉਹ 11 ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਸੰਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਘਾਹ ਉਗਾ ਰਹੇ ਹਨ...

ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਰਤਾਜ ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਲਾਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਕਿਸਾਨ ਬਣੇ। ਸਾਲ 1996 ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਪਰ ਮਿਰਚਾਂ ਦੀ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫਾਰਮ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ, ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅੱਠ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਲਈ ਸੰਤ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਮਿਰਚਾਂ ਦੀਆਂ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਬੀਜ ਅਤੇ ਅਗੇਤੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਫਲਤਾ-ਪੂਰਵਕ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਗੇਤੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੋਨੇ ਲੋਅ-ਟਨਲ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉੱਥੇ ਬੀਜ ਰਹਿਤ ਖੀਰਾ, ਸਿਮਲਾ ਮਿਰਚ ਅਤੇ ਟਮਾਟਰਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪੌਲੀ-ਨੈੱਟ ਹਾਊਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਗਰੇਡਿੰਗ ਅਤੇ ਡੰਡਾਬੰਦੀ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖ਼ੁਦ ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਰ ਕੇ ਚੰਗਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਤਕ ਅਸੀਂ ਨਵੀਨਤਮ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੇਤੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਉਂਦੇ, ਤਦ ਤਕ ਖੇਤੀ ਸਬੰਧੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸੰਗਰੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚੱਠਾ ਨਨਕੋੜਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਹਿਮ ਉਪਰਾਲੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ 'ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਿਰਤਾਜ' ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੇਅਰੀ, ਖੁੰਭ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਦ ਮੱਖੀਆਂ ਪਾਲਣ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੀਏਯੂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਰਸਾਲੇ 'ਓਰੀ ਖੇਤੀ' ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਨਿਰੰਤਰ ਵਾਧਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਖੇਤੀ ਮੇਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਤੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਫ਼ਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਖੇਤ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖੇਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਲਗਾ ਕੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਵੀਨਤਮ ਖੇਤੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਾਗ਼ਬਾਨੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ-ਪੂਰਵਕ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਅ ਟਨਲ, ਪੌਲੀ ਨੈੱਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਅਗੇਤੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ...

ਇਸਤਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਜਗਦੀ ਮਸ਼ਾਲ ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼

ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਨਾਂ ਨਾ ਹੈ ਕੇ ਅੱਜ ਇਕ ਮਸ਼ਾਲ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੈਂਕੜੇ ਹੋਰਨਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਵੀ ਚਾਨਣ ਦਾ ਪਾਸਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਨੇ ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੀਐੱਫ, ਐੱਮਏ ਅਤੇ ਐੱਮਐੱਸਸੀ (ਫੈਸ਼ਨ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ) ਕਰ ਕੇ ਬਣਿੱਤਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਹਿਮਾ ਸਿਰਜਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਸੈਲਪ ਹੈਲਪ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਵੈਲਫੇਅਰ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੂਸਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਵੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ।

ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ 2012 ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿੱਤਾ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2014 ਵਿਚ ਕੇਵੀਕੇ ਬਣਿੱਤਾ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਦ ਮੱਖੀਆਂ ਪਾਲਣ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੇਤੀ ਖ਼ਰਚੇ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ, ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ, ਉਚਿਤ ਥੱਕ ਰਖਾਓ, ਡੰਡਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਬਾਰੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਨਲਾਈਨ ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੋਂ ਫੁਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈ ਕੇ ਅਚਾਰ, ਚਟਨੀ ਅਤੇ ਮੁਰੱਬੇ, ਸਕੁਐਸ਼ ਆਦਿ ਖੁਰਾਕੀ ਪਦਾਰਥ ਬਣਾ ਕੇ ਵੇਚਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਗਾਹਕਾਂ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਗੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਖੁਰਾਕੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ, ਖ਼ੁਦ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਅਤੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਰ ਕੇ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਮਦਨ ਕਮਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਟੀਵੀ, ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਜ਼ਰੀਏ ਕਿਸਾਨ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁਰਾਕੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਟਿਫਲ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ਰੀਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਸਾਲ 2015 ਦੌਰਾਨ ਸਹਾਇਕ ਖੇਤੀ ਧੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਲਾਮਾਯੋਗ ਉੱਦਮ ਕਰਨ ਲਈ ਫੁਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਜਗਬੀਰ ਕੋਰ ਗਰੇਵਾਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਨੇ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਟੀਵੀ, ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਜ਼ਰੀਏ ਕਿਸਾਨ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁਰਾਕੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਟਿਫਲ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ਰੀਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਸਾਲ 2015 ਦੌਰਾਨ ਸਹਾਇਕ ਖੇਤੀ ਧੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਲਾਮਾਯੋਗ ਉੱਦਮ ਕਰਨ ਲਈ ਫੁਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਜਗਬੀਰ ਕੋਰ ਗਰੇਵਾਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਸੰਪਾਦਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪਰਖ ਦਾ ਸਾਲ 2025

ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤੀਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵਰ੍ਹਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਅਤਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਅਤੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਆਮ ਵਾਂਗ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਹਰੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ। ਇਹ ਕੋਈ ਇਤਫ਼ਾਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ 14 ਜੂਨ 2024 ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਸਮਾਰੋਹ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਰਿਆਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾ ਰਹੀ ਬੰਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਕਹੁਆ ਵਿੱਚ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਕਾਵਲੇ 'ਤੇ ਘਾਤਕ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ। ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰ ਆਪਣੇ ਰੁਖ਼ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ-ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਵੀ ਰਿਹਾ। ਧਾਰਾ 370 ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਨ। ਚੰਗੀ ਵੋਟਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸੁਭ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ, ਉਮਰ ਅਬਦੁੱਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਐੱਨਸੀ-ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਠਨ ਨੇ ਜਮਹੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਦੌਰ ਭਿਆਨਕ ਪਹਿਲਗਾਮ ਕਤਲੇਆਮ ਨਾਲ ਅਚਾਨਕ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਜਵਾਬੀ ਹੱਲੇ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੋਲਵੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤਿਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਿੜ੍ਹ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਲੀਹ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਅਜੇ ਜਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਦਰਮਿਆਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪਰਖ ਹੋਣ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨੱਥ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁੜ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਵੀ, ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਘਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇਤੂ (ਧੂ) ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਦਬਾਅ ਨੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਾਤ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਰੁਖ਼ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕੂਟਨੀਤਕ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਲਈ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਮਰਥਨ ਜ਼ੁਟਾਉਣ ਖਾਤਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਚੌਥਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਹਲਕੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੀਡੀਪੀ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਦੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਭੋਅ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਦਾ ਰਸਤਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਤਿ ਦੀ .ਗਰੀਬੀ ਘਟਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਹੋਣ ਕਾਰਜ

ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਤਿ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਘਟਾਉਣ 'ਚ ਹੋਏ ਕਾਰਜ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2022-23 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰ ਘਟ ਕੇ 5.3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ 2011-12 ਦੀ 27.1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਾਲੋਂ ਤਿੱਥੀ ਗਿਰਾਵਟ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ 'ਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਲਗਭਗ 27 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤਿ ਦੀ ਗਰੀਬੀ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਹੈ- ਪੈਮਾਨੇ ਅਤੇ ਰਫ਼ਤਾਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਹ ਬੇਮਿਸਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ, ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਵੋਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਿੱਧੇ ਲਾਭ ਟਰਾਂਸਫਰ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ, ਪਖਾਨਿਆਂ ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਵਧੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਨੇ ਦਿਹਾਤੀ ਅਤੇ ਉਪ ਨਗਰੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਸੁਧਾਰਨ 'ਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਉੱਝ, ਅਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਗਰੀਬੀ 'ਚ ਆਈ ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਕਮੀ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਕਾਇਮ ਹੈ: ਵਧਦੀ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਲਮੀ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਰਿਪੋਰਟ-2022 ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਿਖਰਲੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਬੇਤਰਾਸ਼ਾ ਵਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਲਗਭਗ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਧਨ-ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਕੇਂਟਰੋਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਆਧਾਰਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉਛਾਲ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ ਹੋਏ ਸੰਨ 2000 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਨੇ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਗਹਿਰਾ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਭੂ-ਦਿਸ਼ ਹੈ: ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਤਾਂ ਉੱਠੇ ਹਨ ਪਰ ਬਿਮਾਰੀ, ਨੱਕਰੀ ਖੁੱਸਣ ਜਾਂ ਜਲਵਾਯੂ ਆਡਰਾਂ ਵਰਗੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਵੀ ਹਨ। ਆਰਥਿਕ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਘਾਰ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਇਸ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਤਿੱਖਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗ਼ੈਰ-ਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਲੋਕ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ।

ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਗਾਥਾ ਨੂੰ ਹੁਣ ਗਰੀਬੀ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਵੱਲ ਵੀ ਮੋੜਿਆ ਜਾਵੇ। ਵਧਦੀ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਕਈ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਲਮਾਤਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਧਦਾ ਪਾੜਾ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਾੜੀ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਲੋਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਭਗਮਾ ਹੈ। ਪੁਨਰ-ਵੰਡ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ-ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਟੈਕਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਮਿਮਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ- ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਟੀਚਾ ਸਿਰਫ਼ ਗਰੀਬੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਜ਼ਤ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਲਚਕ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੇ 07 ਇੰਟਰਸਟੇਟ ਨਾਕੇ ਲਗਾ ਕੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸੀਲ-14 ਚਲਾਇਆ

ਰੂਪ ਨਗਰ, 14 ਜੂਨ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਸੀਨੀਅਰ ਕਪਤਾਨ ਪੁਲਿਸ ਰੂਪਨਗਰ ਸ. ਗੁਲਨੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਣਾ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਚਲਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਿਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ ਪੰਜਾਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਰਵ ਯਾਦਵ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਅਨਸਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਚਲਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਲੜੀ ਤਹਿਤ

ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ, ਰੂਪਨਗਰ ਰੌਜ, ਰੂਪਨਗਰ ਸ. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸੂਬੇ ਸ਼ਿਖਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੇ 07 ਇੰਟਰਸਟੇਟ ਨਾਕੇ ਲਗਾ ਕੇ -ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸੀਲ-14- ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ।

ਐਸ.ਐੱਸ.ਪੀ ਰੂਪਨਗਰ ਸ. ਗੁਲਨੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 02 ਐਸ.ਪੀ.ਜ., 04 ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਜ., 07 ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ 88 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ

ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਲੂਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਕਰੋ ਸੇਵਨ : ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਬਠਿੰਡਾ, 14 ਜੂਨ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼.ਰੀ ਸ਼ੌਕਤ ਅਹਿਮਦ ਪਰੇ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਰਮੀ 'ਚ ਲੂਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸੂਤੀ, ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਅਤੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਢੱਕ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪਾਣੀ, ਨਿੰਬੂ ਪਾਣੀ, ਲੱਸੀ, ਓ.ਆਰ.ਐੱਫ. ਦੇ ਘੋਲ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਰਚ ਅਤੇ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਬਖਾਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕੂਲਰ ਜਾਂ ਏ.ਸੀ. ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਦਮ ਧੁੱਪ ਵਿੱਚ ਨਾ ਨਿਕਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਰਮ ਹਵਾਵਾਂ ਸਾਡੀ ਪਿਆਸ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਖਮੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਲਾਸ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾ

ਗਰਮੀ ਹੋਣ ਤੇ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਪਸੀਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਧਰਨਾ ਮੁਲਤਵੀ

ਐਂਮ੍ਰਿਤਸਰ, 14 ਜੂਨ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਤੇ ਸੱਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐੱਫ਼ਵੇਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਵਿਚਾਲੇ ਅੱਜ ਮੁੜ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਨੇ 11 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬਾਦਲ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਧਰਨਾ ਫਿਲਹਾਲ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਮਰਥਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਮੀਟਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 11 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬਾਦਲ ਵਿਖੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਧਰਨਾ ਫਿਲਹਾਲ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਟਾਏ ਗਏ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਵੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਿੱਖ ਧਾਮੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਸਤੀਆਂ ਮਿਲਣ ਵਾਸਤੇ ਮਹਿਤਾ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁੱਜੀਆਂ ਸਨ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਸਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗਤ ਹੱਲ ਕੱਢ ਕੇ ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੁਬਿਧਾ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਧਰਨਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ, ਸੱਤਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ, ਨਿਰੰਗ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਮਰਥਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਵੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਟਾਏ ਗਏ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰੋਸ ਧਰਨਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਵੱਲੋਂ 11 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪਿੰਡ ਬਾਦਲ ਸਥਿਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਬਾਹਰ ਧਰਨਾ ਦੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ

ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ 02 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 02 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 15 ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਉਂਡ ਅੱਪ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ, 116 ਵਹੀਕਲ ਚੈਕ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 27 ਵਹੀਕਲਾਂ ਦੇ ਟਰੇਫਿਕ ਚਲਣਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸ. ਗੁਲਨੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੱਜਾਨਾ ਹੀ ਗਸ਼ਤਾਂ ਨਾਕਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਚ ਕਰਵਾ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਮਾੜੇ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਬਰਾਮਦਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਅਨਸਰ ਨੂੰ ਸਿਰ ਨਹੀ ਚੁੱਕਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੂਪਨਗਰ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਵਿੱਖੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸਦਕਾ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਝੋਨੇ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਬਿਜਾਈ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲੱਗੇ

ਮੋਗਾ, 14 ਜੂਨ

-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਝੋਨੇ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਬਿਜਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਸਾਰਥਕ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੇ ਸੀਜਨ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ 'ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਵਿਘਨ 8 ਘੰਟੇ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਐਲ. ਅਤੇ ਨਹਿਰੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਰਾਜ ਸ਼.ਰੀ ਸਾਗਰ ਸੇਤੀਆ ਨੇ ਦਿੱਤੀ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼.ਰੀ ਸਾਗਰ ਸੇਤੀਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀਆਂ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਾ-44 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਬਿਜਾਈ/ਲਵਾਈ ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸਮਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਸਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ

ਕੀਤੀ ਕਿ ਝੋਨੇ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਬਿਜਾਈ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਧੀ ਬਿਜਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਪ੍ਰਤਸਾਹਨ ਰਾਸ਼ੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੂਰੇ ਸੰਸਮ ਨਾਲ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਵਾਈ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 30 ਜੂਨ ਤੱਕ ਵੈਬਸਾਈਟ agrimachineryypb.com ਉੱਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਅਪਲਾਈ ਕਰਵਾਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਝੋਨੇ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਬਿਜਾਈ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ 15-20 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚਤ ਹੋਵੇਗੀ ਉਥੇ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨਦੋਜ ਪਾਣੀ ਦੀ 10-20 ਫੀਸਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਿਚਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬਾਗਬਾਨੀ ਵਿੱਚ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਕਪਾਹ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, 14 ਜੂਨ

-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਬਾਗਬਾਨੀ ਵਿੱਚ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਕਪਾਹ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਸਦਕਾ -ਉੱਤਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਸੈਕਲਪ ਅਭਿਆਨ ਦੇ ਤਹਿਤ 12ਵੇਂ ਦਿਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਆਈਸੀਏਆਰ-ਸੀਏਟ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਇਫਕ, ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਆਰਜੀਆਰ ਸੈਲ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ

ਨਾਲ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ, ਅਮਰਗੜਾ, ਵਹਾਬ ਵਾਲਾ, ਭਾਗੂ, ਭਾਗਸਰ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ -ਬਾਗਬਾਨੀ ਵਿੱਚ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਕਪਾਹ ਉਤਪਾਦਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ- ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਮਾਤਰਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਗਬਾਨੀ ਫਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਪਾਹ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀਆਂ ਨਵੀਨਤਮ

ਤਕਨੀਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਧੀਆ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਸਹੀ ਬੀਜ ਦਰ, ਬਿਜਾਈ ਦਾ ਸਹੀ ਸਮਾਂ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਕੀਟ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ ਉਪਾਅ, ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੈਵਿਕ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਪਰਖ, ਸੂਖਮ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਤੁਪਕਾ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਮਲਚਿੰਗ ਵਰਗੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ

ਆਪਣੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਸਮੱਗਰੀ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਰਚੇ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ।

ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, 14 ਜੂਨ

-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਡਾਕਟਰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੀ ਉਚੇਚੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਅਫਸਰ ਡਾਕਟਰ ਕਵਿਤਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਤਰੀਤਵ ਅਭਿਆਨ ਤਹਿਤ ਗਰਭਵਤੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੁਫ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਭਿਆਨ ਤਹਿਤ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 9 ਅਤੇ 23 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਚਿਨ੍ਹਾਂ

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੇਲਥ ਸੈਂਟਰ ਜਲਾਲਾਬਾਦ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੇਲਥ ਸੈਂਟਰ ਡੱਬਵਾਲਾ ਕਲਾਂ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੇਲਥ ਸੈਂਟਰ ਖੁਈਖੋੜਾ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੇਲਥ ਸੈਂਟਰ ਸੀਤੋ ਗੁੱਠੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਤਰੀਤਵ ਅਭਿਆਨ ਤਹਿਤ ਗਰਭਵਤੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੁਫ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਭਿਆਨ ਤਹਿਤ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 9 ਅਤੇ 23 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੇਲਥ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਕੇ ਚੈਕ ਅੱਪ, ਟੈਸਟ ਅਤੇ

</

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਵੱਡੀ ਸੰਗਤ, ਹਿਸਾਰ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਈ ਫਲਾਇਟ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਆਪ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ : ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 14 ਜੂਨ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਗਰਸੇਨ ਏਅਰਪੋਰਟ, ਹਿਸਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਜਿਤਾ ਨਗਰੀ ਲਈ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਭਗ 2 ਮਹੀਨੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਅੱਜ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਈ ਵੀ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਵਿਧੀਵਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਇਸ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਾਮੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜਾਅਵਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਿਸਾਰ ਤੋਂ ਜੈਪੁਰ, ਹਿਸਾਰ ਤੋਂ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਹਿਸਾਰ ਤੋਂ ਅਹਿਦਾਬਾਦ ਲਈ ਵੀ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ ਮਾਣ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਿਸਾਰ ਤੋਂ ਇਸ ਏਅਰਪੋਰਟ ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਸਪਨਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ 11 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਪਨੇ ਨੂੰ ਕਈ ਮਾਹਿਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਉਸੀ ਲੜੀ

ਵਧਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 11 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਉਡਾਨ ਭਰੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵਧਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 11 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 150 ਤੋਂ ਵੱਧ ਏਅਰਪੋਰਟ, ਲਗਭਗ 2500 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਆਈਆਈਟੀ ਤੇ ਆਈਆਈਐਮ ਵਰਗੇ ਅਦਾਰੇ ਬਣੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੋਦੀ ਦਾ ਭਾਰਤ ਹੈ, ਸ਼ਕਤ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭਾਰਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2047 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿਕਸਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣੇ ਅਤੇ ਉਸੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਕਸਿਤ ਹਰਿਆਣਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹੇਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਏ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੈਯੰਤੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਿਸਾਰ ਤੋਂ ਅਯੋਜਿਤਾ ਲਈ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਇੱਥੋਂ ਦੁਨੀ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਜੋੜੇਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿਸਾਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹਿਸਾਰ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਵੀ ਹੱਥ ਬਣੇਗਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਠ 'ਤੇ ਕਣਕਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਠ ਦੇ ਨੇਤਾ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਗਰਸੇਨ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤਾਂ ਏਅਰਭਰੋਮ ਹੈ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇੱਥੋਂ ਫਲਾਇਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿਸਾਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇੱਥੋਂ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਵੇਂ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਲਵੇਗੀ ਫੈਸਲਾ - ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 14 ਜੂਨ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਵੇਗੀ, ਸਰਕਾਰ ਉਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਵੇਗੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅੱਜ ਹਿਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਗਰਸੇਨ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਹਿਸਾਰ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਈ ਫਲਾਇਟ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਭਾਰਤ ਅੱਤਵਾਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਹਿਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ

ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਰੀ, ਪੁਲਵਾਮਾ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੀ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਰਗੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਰਜੀਕਲ ਸਟ੍ਰਾਇਕ ਅਤੇ ਏਅਰ ਸਟ੍ਰਾਇਕ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜਾਤੀਗਤ ਸਰਵੇਖਣ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੁਆਲਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਯੋਜਿਤਾ ਫਲਾਇਟ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ

ਸਮਸਿਆ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੌਸਮ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸੱਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਮੱਠ ਕੇ ਪਾਇਲਟ ਅਤੇ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਲਗਭਗ ਘੰਟੇ ਬਚੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਅੰਜਨਾਤਮਕ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਰਾਤ ਦਾ ਘੋੜਾ, ਰੋਸ ਦਾ ਘੋੜਾ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਘੋੜਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ 'ਤੇ ਸੁਆਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 55 ਸਾਲ ਰਾਜ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਤਾ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਹਰੇ-ਭਰੇ ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ ਇੱਕ ਪੇੜ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 2.0

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 14 ਜੂਨ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਾ ਲਗਾਉਣ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਜਨਤਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੇੜ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 2.0 ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੁਰਾਗ ਰਸਤੋਗੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੌਮੀ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤਾਲਮੇਲ ਯਕੀਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਗਈ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੁਰਾਗ ਰਸਤੋਗੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪੇੜ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 2.0 ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਭਿਆਨ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਗਾ, ਜਨ ਸ਼ਕਤੀ ਅਭਿਆਨ, ਸਫਾਈ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ, ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਹਰਿਤ ਰਾਜਮਾਰਗ ਮਿਸ਼ਨ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੌਮੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਵਧੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪੌਲਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਹਿਨ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੱਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਖੋਂਝ ਰਖਾਏ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਯਕੀਨੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਅਥਾਰਿਟੀ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਲਗਾਉਣ ਅਭਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਲ ਸ਼ਕਤੀ ਅਭਿਆਨ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਕੈਚ ਦੇ ਰੋਨ 2025 ਬੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਨਾਰਿਆਂ, ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਪਰੋਗਿਆਂ, ਅਮਿਤ ਸਰੋਵਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਚਲਾਈ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਰਸਤੋਗੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਅਭਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਈ ਜਾਣ। ਇਹ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪੰਛੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰਨ, ਭੂਮੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦਾ ਆਕਲਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੌਧਿਆਂ ਦੀ ਮੇਂਗ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪੰਛੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਭੂਮੀ 'ਤੇ ਡੇਟਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਛੇ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

ਵਨ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਪੰਛੇ ਲਗਾਉਣ ਅਭਿਆਨ ਲਈ 22 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ 200 ਸਰਕਾਰੀ ਨਗਰਸਥਿਤਾਂ ਵਿੱਚ 1.81 ਕਰੋੜ ਪੰਛੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ 2025 'ਤੇ ਵਨ ਨਗਰਸਥਿਤਾਂ 'ਤੇ ਕਿਤਾਬ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਗਰਸਥਿਤਾਂ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਟਾਕ

ਦਾ ਬਿਯੋਰਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਵੇਬਸਾਈਟ haryanaforest.gov.in 'ਤੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪੰਛੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਰੀਅਲ ਟਾਈਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਕੂਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੰਛੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਡੇਟਾ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਿਸ਼ਨਲਾਇਜ਼ਡ ਪੋਰਟਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਾਇਕ੍ਰੋਸਾਈਟ ਰਾਹੀਂ ਕੈਚਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਨ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਪੌਰਟਲ ਮੇਰੀਲਾਇਜ਼ਡ ਪੋਰਟਲ <https://merilife.nic.in> 'ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੇੜ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 2.0 ਤਹਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਭਿਆਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਨੇੜੇ-ਪੱਛੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਹਰੇ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਮਾਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਧੇਗੀ।

ਵਾਤਾਵਰਣ, ਵਨ ਅਤੇ ਵਨਜੀਵ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਮੋਹਨ ਸ਼ਰਣ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ 1.87 ਕਰੋੜ ਪੰਛੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 52.21 ਲੱਖ ਪੰਛੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 134.44 ਲੱਖ ਪੇੜ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਅਭਿਆਨ ਵਿੱਚ 51 ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਰਤੀਆ ਵੱਲੋਂ ਸਫਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ

ਰਤੀਆ, 14 ਜੂਨ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਨਗਰ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਗੋਵਿੰਦ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਰਤੀਆ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਸਫਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਏ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਫਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ੁਭਮ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਫਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਫਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਸਫਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਫਾਈ ਪ੍ਰਤੀ

ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ੁਭਮ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਫ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਫਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਫਾਈ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵੈਲਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਪਏ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜੋਸ਼ੀਲੀ ਨਾਲ ਮਦਦ ਨਾਲ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਡੱਪਿੰਗ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ। ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ੁਭਮ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ 21 ਜੂਨ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 14 ਜੂਨ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਵੇਗੀ, ਸਰਕਾਰ ਉਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਵੇਗੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅੱਜ ਹਿਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਗਰਸੇਨ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਹਿਸਾਰ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਈ ਫਲਾਇਟ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਭਾਰਤ ਅੱਤਵਾਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਹਿਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ

ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹਿਸਾਰ ਨੂੰ, ਸਗੋਂ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਰਾਜਸਤਾਨ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫਲਾਇਟ ਸੇਵਾ ਹਿਸਾਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹਿਸਾਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਵੇਗਾ।

ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਕੌਸ਼ਿਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ ਮਾਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 2014 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸੇਵਾ, ਸੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਭਲਾਈ ਦੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੂਬਾ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ, ਅਸੀਂ ਵਿਕਾਸ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੰਨਾ ਜੋੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹਿਸਾਰ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਈ ਹਵਾਈ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਹੈ, ਉਸੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਤਿੱਠ ਗੁਣਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਣਬੀਬ ਗੰਗਵਾ, ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਨਾਗਰ, ਵਿਧਾਇਕ ਸ੍ਰੀ ਰਣਧੀਰ ਪਨਿਹਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਵਿਨੋਦ ਭਿਆਣਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਵਿਤਰੀ ਜਿੰਦਲ, ਸਿਵਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਮਨੀਤ ਪੀ. ਕੁਮਾਰ, ਸਿਵਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਨਰਗੀ ਸਿੰਘ ਬਾਗੜ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਕਮਲ ਗੁਪਤਾ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਅਨੁਪ ਧਾਨਕ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸ੍ਰੀ ਭਵਨ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਮਾਣਯੋਗ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 14 ਜੂਨ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੋਹਰੰਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੀਜੇਪੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਬੀਜੇਪੀ ਪੰਜਾਬ ਜਿਮਨੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅੱਜ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਗਰਸੇਨ ਏਅਰਪੋਰਟ ਹਿਸਾਰ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਈ ਫਲਾਇਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਹਿਸਾਰ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਫਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ

ਸਿੰਘ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਏਅਰਪੋਰਟ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਕਟਾਕਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਅੱਜ ਤੱਕ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਨੇਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਠ ਤੱਕ ਤੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਈ ਹੈ, ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਸਮੇਂ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। 2029 ਦੇ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਕਿਤੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ।

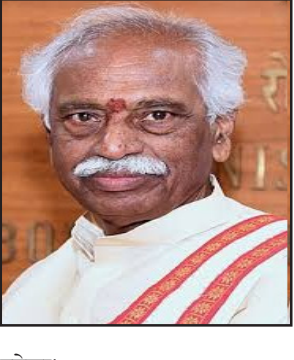
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 11 ਸਾਲ ਗਰਿਵਾਲੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 11 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁਕਾਮ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 150

ਤੋਂ ਵੱਧ ਏਅਰਪੋਰਟ ਬਣੇ ਹਨ, ਆਈਆਈਟੀ ਤੇ ਆਈਆਈਐਮ ਵਰਗੇ ਅਦਾਰੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਮਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਸਾਲ 2047 ਤੱਕ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਕਸਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਸਿਤ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵੀ ਝਲਕ ਦਿਖੇਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਲਾਵਾ, ਰੇਲਵੇ ਅਤੇ ਸੜਕ ਇੰਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਨੂੰ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮਜ਼ਮਾਨ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦੁਰ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਬਿਰਸਾ ਮੁੰਡਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 14 ਜੂਨ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ੍ਰੀ ਬੰਡਾਰ ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਅ ਨੇ ਅੱਜ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨਾਇਕਾਂ, ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦੁਰ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਬਿਰਸਾ ਮੁੰਡਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਰੀਦੀ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਤਪੀੜਨ ਖਿਲਾਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਮਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਮ ਬਲਿਦਾਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ।

ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦੁਰ ਦੇ ਅਦਭੂਤ ਹਿਮਤ ਅਤੇ ਬਲਿਦਾਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਵੈਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਡਟੇ ਰਹੇ। ਧਰਮ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਤੁੱਟ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਵਥੇ ਬਲਿਦਾਨ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਸ੍ਰੀ ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਅ ਨੇ ਭਗਵਾਨ ਬਿਰਸਾ ਮੁੰਡਾ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਖਿਲਾਫ ਆਦਿਵਾਸੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਰਸਾ ਮੁੰਡਾ ਦਾ ਨਿਭਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਪੱਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫ੍ਰੇਂਸਿੰਗ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਲੋਕਾਯੁਕਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 14 ਜੂਨ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਯੁਕਤ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫ੍ਰੇਂਸਿੰਗ (ਵੀਸੀ) ਸਹੂਲਤ ਅਪਨਾਉਣਗੇ।

ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਦੇਸ਼ ਨਵੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਰਕ ਜਾਂ ਆਪਸੀ ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਓਡਿਓ-ਵਿਡੀਓ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਸਰੋਤਾਂ 'ਤੇ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਿੱਚਾਈ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਡੇਟਾ ਸਥਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਮਲਨ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਲਾਇਵ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਤੀ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਅੱਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰੀ, ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੋਸ਼ਨੀ ਆਨੰਦ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਿਹਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਈਨ ਨੇ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਜਿੱਥੇ ਬਰਸਾਤ ਨਾਲ ਜਲਭਰਾਓ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਧ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪੰਪ, ਮੋਟਰ, ਪੈਨਲ ਆਦਿ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਪਾਇਪਲਾਇਨ ਵਿਛਾਉਣ, ਡ੍ਰੇਨ ਦੀ ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਦੀ ਸਫਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਜਲਦ 'ਤੇ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਿੱਚਾਈ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਡੇਟਾ ਸਥਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਮਲਨ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਲਾਇਵ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਤੀ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਅੱਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰੀ, ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੋਸ਼ਨੀ ਆਨੰਦ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗ

ਯਮੁਨਾਨਗਰ, 14 ਜੂਨ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਨੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਜਨ ਸਿਹਤ, ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪੀਡਬਲਿਊਟੀ ਸੈਟ ਰਾਹੀਂ ਜਗਪਾਹੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਯਮੁਨਾਨਗਰ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਘਣਸ਼ਿਆਮ ਦਾਸ ਅਰੋੜਾ, ਮੇਅਰ ਸੁਮਨ ਬਾਹਮਣੀ, ਭਾਜਪਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜੇਸ਼ ਸਪਰਾ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਕੰਵਰ ਪਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਰੋਬੀਨਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਜਨ ਸਿਹਤ ਅ

ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਵਸਤਾਂ

ਭਾਈ ਡੱਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਿਮਾਣਾ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਬਣ ਕੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਿੱਖ ਧਾਰਨੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਦੇ ਹਕੂਮਤ ਤੋਂ ਡਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਜਦੋਂ ਸੂਬਾ ਸਰਹਿੰਦ ਵਜ਼ੀਰ ਖ਼ਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਤਲਵੰਡੀ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਭਾਈ ਡੱਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਭਰਿਆ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਰਭੈਤਾ ਨਾਲ, ਬੇਖੋਫ਼ ਵਜ਼ੀਰ ਖ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਵੀ ਭਾਈ ਡੱਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਬਾਰੂਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਵਸਤਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਸੰਭਾਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਤੇਗਾ - ਇਹ ਅਤਿਅੰਤ ਸੁੰਦਰ ਤੇਗਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਫਾਰਸੀ ਵਿਚ ‘ਅੱਲਾ’ ਸ਼ਬਦ ਉਕਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਿਆਨ ‘ਤੇ ਮਖਮਲੀ ਕੱਪੜਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਡੇਢ ਗਜ਼, ਵਜ਼ਨ ਚਾਰ ਕਿੱਲੋ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ - ਇਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗਤਦੇ ਦੀ ਕਿਰਪਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਸਵਾ ਤਿੰਨ ਫੁੱਟ ਤੇ ਚੌੜਾਈ ਡੇਢ ਇੰਚ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਠਾ ਸਰਬ ਲੋਹ ਦਾ ਹੈ।

ਦਸਤਾਰ ਵੱਡੀ - ਇਹ ਦਸਤਾਰ ਇਕ ਬਰੀਕ ਸੂਤ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਰੰਗ ਹਲਕੇ ਮੋਟੀਏ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਇਸ ਛੋਟੀ ਦਸਤਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇਸਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਵੱਡਾ ਚੋਲਾ - ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਵੱਡਾ ਚੋਲਾ ਮਹੀਨ ਮਲਮਲ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਰੰਗ ਭੂਸਲਾ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਚੋਲੇ ਉੱਪਰ ਮੁਨ ਦੇ ਪੱਥਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੋਲਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਛੋਟਾ ਚੋਲਾ- ਇਹ ਵੀ ਮਹੀਨ ਮਲਮਲ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਰੇਬ ਪਜਾਮਾ - ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦਾ ਰੇਬ

ਪਜਾਮਾ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਉੱਪਰ ਵੀ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬੇਦਾਵਾ ਫਾੜਨ ਸਮੇਂ ਇਹ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਜੀ ਦਾ ਰੇਬ ਪਜਾਮਾ - ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਰੇਬ ਪਜਾਮਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੁਨਹਿਰੀ ਧਾਰੀਆਂ ਹਨ, ਮਹੀਨ ਰੇਸ਼ਮ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਵਸਤੂਤਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਛੋਟੀ ਬੀੜ - ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਛੋਟੀ ਬੀੜ ਜੋ ਅਕਾਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਡੇਢ ਇੰਚ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਹੈ।

ਬਾਜ਼ ਦੀ ਡੋਰ - ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਾਜ਼ ਦੀ ਡੋਰ, ਜੋ ਦੋ ਗਜ਼ ਲੰਬੀ, ਰੰਗ ਨਾਫੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਦਾ ਫੁੱਲ ਝੜਿਆ ਹੈ।

ਹੁਕਮਨਾਮੇ - ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਤਖ਼ਤ ਸ਼੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ‘ਅਕਾਲ ਸਹਾਇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੀ ਜਗ੍ਹਾ’ ਤਖ਼ਤ ਸ਼੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਜੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੋਹਰ, ਬੰਦੂਕ ਆਦਿ ਵਸਤਾਂ ਤਖ਼ਤ ਸ਼੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵੀ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹਨ।

● **ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੰਗੀ**
ਮੋਬਾਈਲ. - 94174-07778

ਬੁੱਧੀ ਹੈ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁੰਦਰ

ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਰਬਾਰ ‘ਚ ਮਹਾਂਮੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਥਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਉਹ ਦਰਬਾਰ ‘ਚ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਥੇ ‘ਅਸ਼ਟਾਵਕਾਰ’ ਰਿਸ਼ੀ ਆ ਪਹੁੰਚੇ। ਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਅਸ਼ਟਾਵਕਾਰ ਕਰੂਪ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਟੇਢੇ-ਮੇਢ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਬਣਤਰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਭਾ ‘ਚ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕ ਜ਼ੋਰ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਹੱਸਣ ਲੱਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਸਦੇ ਦੇਖ ਕੇ ਅਸ਼ਟਾਵਕਾਰ ਵੀ ਰੋਹ ਨਾਲ ਹੱਸਣ ਲੱਗੇ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਜਨਕ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਅਸ਼ਟਾਵਕਾਰ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਮ ਕਰ ਕਿਹਾ, ‘ਮਹਾਰਾਜ! ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਸਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ? ਅਸ਼ਟਾਵਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ,‘ਰਾਜਾ! ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਬਾਰ ‘ਚ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਮੂਰਖਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ‘ਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਇਹੀ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਹਾਸਾ ਆ ਗਿਆ।’

‘ਮਹਾਂਮੁਨੀ! ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ। ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਅਸ਼ਟਾਵਕਾਰ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਿਹਾ,‘ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਹੱਥੀਆਂ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਨਾ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ? ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਛਤਾਵਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ੀ ਅਸ਼ਟਾਵਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗੀ। ਸੋ ਬਾਬਰੀ ਰੂਪ ਦੇਖ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸੰਤ ਚਮਨ ਦਾਸ ਉਦਾਸੀ

ਬਾਬਾ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਦਆਰਾ ਚਲਾਈ ਉਦਾਸੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਸੰਤ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ।ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਰਾਹੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਤੋਰਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ ਸੰਚਖੰਡ ਵਾਸੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਜੀ ਉਦਾਸੀ ਫਰਵਾਣੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨਿੰਨ ਸਰਧਾਲੂ ਨਾਮ ਦੇ ਗਸੀਏ ਦਇਆ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਸਾਰਾਰ

ਅੱਜ ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਚਮਨ ਦਾਸ ਜੀ ਹੋਏ ਹਨ।ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 68 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 13 ਹਾੜ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਮੰਗੋ ਦੇਵੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦ੍ਰ ਰਾਮ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਪਿੰਡ ਕਾਰਾਹ ਵਡੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਊਨਾ (ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ।। ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਹੀ ਆਪ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਆਪ ਦਾ ਬਚਪਨ ਵੱਡੇ ਭੈਣ ਬੀਬੀ ਬਾਵੀ ਕੋਲ ਹੀ ਗਿਗਟੀ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਬੀਤਿਆ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ 'ਚ ਹੀ ਆਪ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਆਉਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੀ ਆਪ ਨੇ ਉਦਾਸੀ ਮੱਤ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਾਂਤਚਿਤ ਰਹਿ ਕੇ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਨਾਲ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਦਰ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀ ਲੰਗਰ ਪਕਾ ਕੇ ਖੁਆਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ, ਪੜ੍ਹ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ, ਪੜ੍ਹ ਭਗਤੀ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।ਅੰਤ ਬਾਬਾ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਗੱਦੀ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਤ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ 6 ਫਰਵਰੀ 1968 ਨੂੰ ਸੰਚਖੰਡ ਜਾ ਵਿਰਾਜੇ। ਉਸ ਵਕਤ ਬਾਬਾ ਚਮਨ ਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਛੋਟੀ ਹੀ ਸੀ। ਆਪ ਬਹੁਤ ਵਿਰਾਗ 'ਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਆਪ ਨੇ ਵੱਡੇ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਪ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਥੋਨ ਕੇ ਭੁਖੇ ਪਿਆਸੇ ਰਹਿ ਕੇ 40 ਦਿਨ ਤਕ ਤਪਸ਼ਿਆ ਕੀਤੀ। ਆਪ ਨੇ ਡੇਰੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਸੁੰਦਰ ਸਮਾਧ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਰਾਵਾੜਾ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਖੇ ਵੀ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਡੇਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਥੇ ਆਪ ਜੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਵੰਡਦੇ। ਆਪ ਵਲੋਂ ਹਰ ਸੰਗਰਾਮ 'ਤੇ ਜੋੜ ਮੇਲਾ, ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਬਰਸੀ ਸਮਾਗਮ ਤੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਆਪ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਿਆ। ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਲੜ ਲਾਇਆ। ਆਪ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਅੰਤ ਆਪ 2 ਅਗਸਤ 20 12 ਨੂੰ ਸੰਚਖੰਡ ਜਾ ਵਿਰਾਜੇ। ਮਹਾਨ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਚਮਨ ਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਸਮਾਗਮ 27 ਜੂਨ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਚਾਲਕ ਸੰਤ ਦਰਸ਼ਾਜ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

● **ਮਦਨ ਬੰਗੜ**

ਮੋਬਾਈਲ 9501575511

ਲੁਧਿਆਣਾ-ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਡੁੱਪ-ਕਲਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਿੰਡ ਰੋਹੀੜਾ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭੂਮੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਲਕਿ ਪੂਰੇ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਇਕ ਅਲੌਕਿਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। 5 ਨਵੰਬਰ 2010 ਦੀ ਸੁਭ-ਦੀਪਾਵਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਭੂਮੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਚਮਤਕਾਰੀ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਸਰ ਇਥੇ ਸੱਪਾਂ ਦਾ ਨਿਕਲਣਾ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਮੋਟਰ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਰ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਕ ਰਾਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਸੁਫਨੇ ਵਿਚ ਇਹ ਬਾਣੀ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ।ਕਿ ਮੋਟਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤੁਤ ਦੇ ਝਿਛ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵੀਦਾਲੀ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲਾਲ ਕੱਪੜਾ ਛਿਣਾ ਦੇਣਾ।ਉਸ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਥੇ ਸਵੈਯਮ ਮਹਾਦੇਵ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਗੇ।

ਇਹੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਹ ਚਰਚਾ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਇਸ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਵੀਦਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੋਟਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਉਥੇ ਲਾਲ ਕੱਪੜਾ ਵੀ ਛਿਣਾਇਆ

ਡਾ. ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ

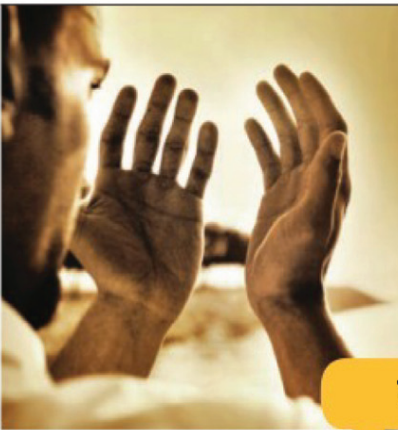
ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦਾ ਅੰਗ ਹਨ। ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ, ਸਮਾਜ, ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਦੂਜੀ ਸੰਸਥਾ ਅਧੂਰੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਛ ਕਹਿ ਲਵੋ ਕਿ ਦੇਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਧਰਮ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਭਾਰੂ ਹੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੋਟਹਪੁਣੇ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਬਰ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਸੰਸਥਾ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਬਲਕਿ ਦੂਜੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਬਿਰਤੀ ਵੀ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਰਾਜਕਤਾ ਫੈਲਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਧਰਮ ਅੰਤਰਮੁਖੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਕੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਰੁਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਸਵੈ-ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਪੱਛਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੁਰਚੱੁ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਆਸਰਥ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧੇਰੇ ਸਾਥਕ ਕਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੇਵਾਂ ਦੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੇਵੇਂ ਸੰਗ੍ਰਹਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਤਾਂ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਰਬ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਸੰਭਵ ਹੈ।

ਪੁਰਤਨ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਰਿਸ਼ੀ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਰਾਜਸੱਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਏ ਹਨ, ਸਮਾਜ ਦੀ ਆਦਰਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੱਲਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀਰੀਵਾਦ ਧਰਮ ਦੀ ਜੋ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ, ਜੈਨ ਅਤੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨੀ ਸੀ ਪਰ ਰਾਜਸੱਤਾ ਪੱਖੋਂ ਨਿਰਬਲ ਹੋ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕੇ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਨੇ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਵਾਂਗ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਧਰਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਲੋਛ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹ ਬੇਲੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ - ਖੜ੍ਹੀਆ ਤਾ ਧਰਮ ਛੋਡਿਆ ਮਲੋਛ ਭਾਖਿਆ ਰਿਹਾ। ਸਿਸਟਿ ਸਭ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਈ ਧਰਮ ਕੀ ਗਤਿ ਰਹੀ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਮੀਰੀ ਅਤੇ ਪੀਰੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਉਤਮ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰਕ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਦਰਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਸ਼ਬਦ ਹਾਕਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਰੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੀਰਾਂ-ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਪੁਰਖਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੀਰੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਦੀ ਲਖਾਇਕ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਤ, ਸ਼ੌਂਕ, ਦਯਾ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਪੀਰਜ ਜਿਹੇ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਮਾਨਵਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਮਨ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਤੀਤ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਪੀਰੀ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਪਾਲੀ ਦਾ ਮੁੱਲ

ਇਕ ਵਾਰ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਸਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪਿਆਸ ਲੱਗੀ। ਉਸਨੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ਼ਾਰਾ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਜੀਲਜ਼ ਜਲ ਦਾ ਗਲਾਸ ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਗਲਾਸ ਫੜਕੇ ਮੂੰਹ ਨੇੜੇ ਕੀਤਾ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਬੀਰਬਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ, “ਗੁਸਤਾਖੀ ਮਾਫ਼ ਜਹਾਂਪਨਾਹ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਮਿੰਟ ਲਈ ਰੁਕ ਸਕਦੇ ਹੋ।” ਮੈਂ ਇਕ ਗੱਲ ਪੁੱਛਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, “ ਸਾਰੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਘੁਮਰ -ਮੁਸਰ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਮੱਤ ਸਾਰੇ ਦਰਬਾਰੀ ਬੀਰਬਲ ਵਲ ਰੋਗਾਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ

ਆਸਥਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸ਼੍ਰੀ ਭੂਮੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਰ ਰੋਹੀੜਾ

ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾਕ ਸਾਬਤਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਰਾਤ ਨੂੰ 12 ਵਜੇ ਉਹ ਲਾਲ ਕੱਪੜਾ ਹਿੱਲਦਾ ਹੋਇਆ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕ ਇਹ ਦੇਖਕੇ ਦੇਗ ਰਹਿ ਗਏ ਕਿ ਉਸ ਲਾਲ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸਵੈਯਮ ਭੂਮੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਜੀ ਦਿਵਜ ਤੇ ਅਲੌਕਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਏ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਛੋਟਾ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਇਕ ਫੁੱਟ ਦੇ ਲਗਪਗ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉੱਥੇ ਦੇ ਪਿੰਡੀਆ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕ੍ਰਿਸਮਾ ਸਾਧੂ-ਸੰਤਾਂ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਭੂਮੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਥੋਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਮੰਦਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੰਦਰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 4 ਵਿਸੇਵੇ/200 ਗਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਧਰਮ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਸੁਮੇਲ

ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਏਕਤਾ, ਪ੍ਰੇਮ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਸਹਿਰੋਂਦ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹਕੂਮਤ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਧਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਕਮਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸੂਫ਼ੀ ਦਰਵੇਸ਼ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ-ਬੰਦਗੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਪ੍ਰੇਮ ਉੱਤੇ ਬਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੇ ਚੜ੍ਹੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਸਲਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋਣ ਲੱਗੀ। ਪੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਗਾਹਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕ ਧਰਮ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸੂਫ਼ੀ ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪੀਰੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਰਵਾਨਗੀ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿਚ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਣਾ ਔਖਾ ਕਾਰਜ ਹੈ।

ਮੀਰੀ ਰਾਜਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸੱਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜੇ ਦਾ ਹਰ ਇਕ ਬੋਲ ਅਤੇ ਕੰਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਮੀਰ ਸ਼ਬਦ ਬਾਬਰ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹਮਲਾਵਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਆਇਆ ਸੀ। ਬਾਬਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੇਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਗਈ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਧਨ-ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਲੁੱਟ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਬਰਾ ਨਾ ਸਕੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਬਾਬਰ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਸੀ। ਸਿੱਧੇ ਕਿਸੇ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਧਿਕਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਚਾ ਚੱਲਦਾ ਨਾ ਵੇਖ ਕੇ ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਜਾ ਲਈ:

ਬੀਰਬਲ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, “ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਲਾਮਤ, ਜੋ ਆਪ ਦਾ ਪਿਸ਼ਾਹ ਰੁਕ ਜਾਵੇ, ਬੰਨ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਨ ਤੜਫਣ ਲੱਗੇ ਉਸ ਖੁੱਧ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਾ ਮਿਲਦੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੋ ਕੋਈ ਦੇਵ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਅੱਧਾ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਮੰਗ ਕੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਗਰੀਟੀ ਦੇਵੇ! ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮਨ ਜਾਚੋਗੇ?”

“ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੈਂ ਅਪਣਾ ਅੱਧਾ ਰਾਜਭਾਗ ਦੇਣ ਲੱਗਿਆ ਇਕ ਮਿੰਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਾਂਗਾ। ਸਾਰੇ ਦਰਬਾਰੀ ਮਿੰਟ ਨਾਲ ਸਨ। ਆਖਿਰ ਬੀਰਬਲ ਕਹਿਣਾ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਪਰ ਬੀਰਬਲ ਮੁਸਰਾਹਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੀਰਬਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਆਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਮਹੱਤਵਹੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੀਰਬਲ ਹੱਸਦਾ ਹੋਇਆ ਬੋਲਿਆ, “ਤਾਂ ਫੇਰ ਜਹਾਂਪਨਾਹ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਕ ਗਲਾਸ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਕਾਉਂਦਿਆਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਰਾ ਰਾਜ ਭਾਗ ਭਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

“ਬਿਲਕੁਲ!” ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਬੋਲਿਆ। ‘ਤੇ ਫਿਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਲਾਮਤ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਸਾਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਪ ਤੋਲ ਦੇ ਦੇਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਬਿਨਾਂ ਭੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਮਿਹਰ ਦਾ ਕੀ ਮੁੱਲ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?’ ਬੀਰਬਲ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੁਣਦੇ ਸਾਰੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਸੰਨਾਣ ਛਾ ਗਿਆ।ਸਤ ਸਮਝ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਪਾਣੀ ਕਿੰਨੀ ਕੀਮਤੀ ਕੁਦਰਤੀ ਦਾਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਇਕ ਗਲਾਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਅਕਬਰ ਵਰਗੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਾ ਸਾਰਾ ਰਾਜਭਾਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਬੱਚਤ ਕਰਨੀ ਸਾਡਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ।

● **ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ**
ਮੋਬਾਈਲ 94634 45092

ਭਾਈ ਘਨੂੰਈਆ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਦਾ ਨਾਂ-ਸੌਂਦਰ ਸੌਰਦਰਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸੌਧਰਾ (ਧਾਕਿਸਰਾਨ) ਹੈ।

ਧਰਮਸ਼ਾਲ ਦੀ ਸਾਜਨਾ

● **ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਤੁਲੀ**

ਇਹ ਜਿਹੇ ਰੂਪ ਨੇ, ਜੋ ਸਾਜੇ ਕਰਤਾਰ, ਜਲ ਨੂੰ ਪੀਵਣ ਵਾਲ਼ਾ ਤੇ ਜਲ-ਭਰਨੇ-ਹਾਰ। ਥਾਂ-ਥਾਂ ਖੂਹ ਪਾਟਦਿਓ, ਜਲ ਬਲ ਮਹੀਅਲ ਹੋਇ ਲਾਇ ਛਬੀਲਾਂ ਬਾਉਰ ਥਾਂ, ਪਿਆਸਾ ਰਹੇ ਨਾ ਕੋਇ। ਹੈਣ ਬਸੇਰੇ ਸਾਜ ਲੋ, ਨਾਮ ਜਪਣ ਦਿਨ ਹੈਣ, ਡੁੱਲੇ ਭਟਕੇ ਲੋਕ ਆ, ਧਰਮਸ਼ਾਲ ਵਿਚ ਰਹਿਣ। ਨਾਨਕ-ਰੰਗ ਰਬਾਈਆਂ, ਹਵਾ 'ਚ ਦਿੱਤੇ ਘੋਲ, ਡੋਲਣ ਤੋਂ ਹੈ ਰੱਖਦਾ, ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਅਫ਼ੋਲ। **ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ** ਭਾਈ ਘਨੂੰਈਆ ਜੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਪਾਈ, ਕਿ ਨੂੰਹਾਂ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਂਕ ਵਿਚ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਿਤਾ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਤੇਗ ਨੇ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ 'ਤੇ ਵਕਤ ਖੜ੍ਹੇ ਗਿਆ ਹੈ ਸੁਣ ਕੇ ਖ਼ਬਰ ਘਨੂੰਈਆ ਪੁਕਾਰ ਚੁਏ, ਹੁਣ ਨਈਂ ਮੁਗਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲ਼ਾ ਓਹ ਨਹੀਂ ਜੀ ਸਕਦਾ ਏਸ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਖ਼ੂਨ ਵਿਚ ਨਾਚੁੱਟ ਵਾਲ਼ਾ ਅੰਨ ਤੇ ਜਲ ਛੱਡਿਆ, ਮਨ ਬੇਰਾਜ ਹੋਇਆ, ਕਹਿਣ ਮੁਗਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਢਾ ਦਿੱਤਾ

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ; ਤਿੰਨ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਇਰਾਨ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ

ਦੁਬਈ, 14 ਜੂਨ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਿਆਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਸਿਖਰਲੇ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਇਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਡਰੋਨ ਦਾਗੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਰਾਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਰਾਨ ਨੇ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਦੋ ਸਿਖਰਲੇ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਦੋ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵੱਡੀ ਜੰਗ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 1980 ਦੇ ਦਹਾਕੇ 'ਚ ਇਰਾਕ ਨਾਲ ਜੰਗ ਮਗਰੋਂ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਮਲਾ ਇਰਾਨ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤਣਾਅ ਦਰਮਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਨ ਉਸ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਤੇ ਡਰੋਨ ਦਾਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਫੌਜੀ ਬਲਾਂ ਥਿਓਰੀਅਰ ਜਨਰਲ ਐਵੀ ਡੋਵਿਡਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਇਰਾਨ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਰੋਨ ਦਾਗੇ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਹਮਲੇ ਰੋਕਣ

ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ 200 ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਮੁਹਿੰਮ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 100 ਟੀਚਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਹਮਲੇ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਰਾਨ 'ਚ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਰਾਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਰਮਾਣੂ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹਮਲੇ ਮਗਰੋਂ ਉਥੋਂ ਕਾਲਾ ਧੂੰਆਂ ਉਠਦਾ ਦੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਹਮਲੇ 'ਚ ਇਰਾਨ ਦੇ ਨੀਮੇ ਫੌਜੀ ਬਲ ਰੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਗਾਰਡ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ ਹੁਸੈਨ ਸਲਾਮੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖ਼ਬਰ 'ਚ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਖ਼ਬਰ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ 'ਚ ਇਰਾਨ ਦੇ

ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਿੱਤਾਂ ਜਾਂ ਕਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਆਗੂਆਂ ਇਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਹਮਲੇ ਮਗਰੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਇਰਾਨ ਦੇਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹਵਾਈ ਲਾਪੇਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਰਾਨ ਦੀ ਫ਼ਾਰਸ ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤਹਿਰਾਨ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਤੇ ਡਰੋਨ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਰਾਨ 'ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ' ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲਵੇਗਾ। ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤਹਿਰਾਨ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਇਰਾਨ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਸਣੇ ਇਰਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਵਾਈ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ। ਤਹਿਰਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਵਿੱਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਆਂ ਮੁਖੀਆਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਤਾਬੀਆ ਜਾਹਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, 'ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਾਂ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ।' ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ

ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਰੂਬੀਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ 'ਇਰਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲੇ ਉਸ ਦੀ ਆਤਮ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ।' ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ 'ਚ ਰੂਬੀਓ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਇਰਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਤੇ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਰਜੀਹ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਹਨਾ ਹੈ।' ਹਮਲੇ ਮਗਰੋਂ ਯਹੂਸਲਮ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੇ ਅਲਰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਸ਼ਮਤ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ: ਖ਼ਮੇਨੀ ਯਹੂਸਲਮ: ਇਰਾਨ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਨੇਤਾ ਅਯਾਤੁੱਲਾ ਅਲੀ ਖ਼ਮੇਨੀ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਲਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ 'ਸ਼ਮਤ ਸਜਾ' ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਰਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ 'ਆਈਆਰਐਨਏ' ਨੇ ਖ਼ਮੇਨੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਮਲੇ 'ਚ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਖ਼ਮੇਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹੋਏ ਇਸ ਹਮਲੇ 'ਚ 'ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲਿੱਬੇ ਤੇ ਹੱਥ ਸ਼ਾਮਲ ਨੇ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ, 14 ਜੂਨ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਲੰਡਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਜਹਾਜ਼, ਜੋ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਬਲੈਕ ਬਾਕਸ ਬੀਜੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ (1192) ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਇੰਗ 787-8 ਡਰੀਮਲਾਈਨਰ ਜਹਾਜ਼ ਉਡਾਣ ਭਰਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਅੰਦਰ ਬੀਜੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੇ

ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕਰੋਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਡੀਐੱਫਡੀਆਰ (ਬਲੈਕ ਬਾਕਸ) ਛੱਤ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।" ਬਲੈਕ ਬਾਕਸ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਯੰਤਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਉਡਾਣ ਦੌਰਾਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਕਪਿਟ ਵਾਇਸ ਰਿਕਾਰਡਰ (CVR) ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਫਲਾਈਟ ਡੈਟਾ ਰਿਕਾਰਡਰ (DFDR) ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕ ਬਾਕਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਚਮਚਦਾਸ ਸੋਟਰੀ ਰੰਗ ਨਾਲ ਪੇਂਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਦੂਰੋਂ ਇਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੁਝ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡਰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਜਥਾ ਰਵਾਨਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 14 ਜੂਨ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਸ਼ੇਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਕਮਲ ਕੌਰ ਭਾਬੀ ਵਜੋਂ ਮਕਬੂਲ ਕੇਂਦਰ ਤਿਵਾੜੀ ਦੇ ਕਤਲ ਮਗਰੋਂ ਹੁਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸ਼ੇਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਇਨਵਲੂਪਮੈਂਟ ਦੀਪਿਕਾ ਲੁਬਰਾ ਉਥੇ ਦੀਪ ਲੁਬਰਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਜ ਪੁਲੀਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਦੀਪ ਲੁਬਰਾ ਨੂੰ ਇਹ ਧਮਕੀ ਨਿਰੰਗ ਬਾਣੇ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਹਿਰਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਭੁਮਾਰੀ ਉਥਰ ਕਾਲ ਕਰੋ ਭਾਬੀ ਦੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੇਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਲਾਈਵ ਹੋਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਦੀਪ ਲੁਬਰਾ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਹੁਣ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਸਹਿਮੀ ਹੋਈ ਦੀਪ ਲੁਬਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਦੋਹਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ

ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੰਦ ਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਕਿੰਗਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਲਾਸ ਹਰ ਵਾਰ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਦੀਪ ਲੁਬਰਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸੱਦ ਕੇ ਦੋਹਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਧਮਕਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਫੀ ਮੰਗਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਡਿਲੀਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਡਿਲੀਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਵਾਰ ਕੈਮਰੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਰੰਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸੱਜਰੀ ਧਮਕੀ ਵਾਲੀ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਡਰੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੇੜੇ ਅਪਾਚੇ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲੈਂਡਿੰਗ ਦੋਵੇਂ ਪਾਇਲਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ; ਬੀਤੇ ਇਕ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਤੀਜਾ ਹਾਦਸਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਪਠਾਨਕੋਟ, 14 ਜੂਨ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਨੰਗਲਬੁਰ ਥਾਣੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਪਿੰਡ ਅਨੌਣ ਦੇ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੇ ਅਪਾਚੇ ਹੌਲੀਕਾਪਟਰ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲੈਂਡਿੰਗ ਹੋਈ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਇਕ ਵਰ੍ਹੇ 'ਚ ਅਪਾਚੇ ਹੌਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਹ ਤੀਜੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਕੋਕਪਿਟ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਮਗਰੋਂ ਹੌਲੀਕਾਪਟਰ ਨੂੰ ਇਹਤਿਆਤ ਵਜੋਂ ਅਚਾਨਕ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਟਨਾ 'ਚ ਕੋਈ ਜਾਨੀ ਜਾਂ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੌਲੀਕਾਪਟਰ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਇਲਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਏਅਰਬੇਸ ਤੋਂ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੇ ਜਵਾਨ ਹੌਲੀਕਾਪਟਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਪਾਇਲਟ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਪਾਇਲਟ ਅਪਾਚੇ ਹੌਲੀਕਾਪਟਰ ਨੂੰ ਪਠਾਨਕੋਟ ਏਅਰਬੇਸ 'ਤੇ ਲੈ ਗਏ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹੌਲੀਕਾਪਟਰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਖ਼ਬਰੀ ਆ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਪਾਇਲਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ

ਅਤੇ ਉਥੇ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ੇਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵੀ ਅਪਲੋਡ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਨੰਗਲਬੁਰ ਥਾਣੇ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦੂਰ ਕੀਤਾ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਹੌਲੀਕਾਪਟਰ ਨੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਏਅਰਬੇਸ ਹੀ ਉਤਾਰ ਭਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵੀ ਅਪਾਚੇ ਹੌਲੀਕਾਪਟਰ ਨੂੰ ਉਤਰ ਪੁੱਛੇ ਦੇ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਕੋਲ ਤਕਨੀਕੀ ਖ਼ਬਰੀ ਕਾਰਨ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਪਰੈਲ 'ਚ ਲੱਦਾਖ 'ਚ ਖਰਚੇਗੁ ਲਾ ਨੇੜੇ ਇਹਤਿਆਤ ਵਜੋਂ ਲੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਅਪਾਚੇ ਹੌਲੀਕਾਪਟਰ ਝੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਟਰਾਲੇ 'ਤੇ ਸੜਕ ਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕਾਮ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰੋਂ ਨਾਰਕੋ-ਤਸਕਰੀ ਰੋਕਣ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼; 4.5 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੋਰੋਇਨ, 11 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਬਰਾਮਦ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 14 ਜੂਨ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਮੁਹਿੰਮ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਐਂਟੀ-ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ (ਏਐਨਟੀਐਫ) ਬਾਰਡਰ ਰੇਂਜ ਐਮਿਤਸਰ ਨੇ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰੋਂ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਤਸਕਰੀ ਰੋਕਣ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ 4.5 ਕਿਲੋ ਹੋਰੋਇਨ ਤੇ 11 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ (ਡੀਜੀਪੀ) ਪੰਜਾਬ ਗੋਰੰਫ ਯਾਦਵ ਨੇ ਬੁੱਕਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਦਿੱਤੀ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਗੁਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਭੇਜਾ, ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਧਨੇਏ ਖੁਰਦ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਰਤਨ ਅਤੇ ਅਭਿਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗੋਪੀ, ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਮਾਹਲ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਭੱਲਾ ਕਲੋਨੀ, ਛੇਹਰਟਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਾਸੀ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਡੀਜੀਪੀ ਗੋਰੰਫ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੁਰਬੰਸ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਧਾਰਤ ਭਾਰਤ ਰਾਣਾ ਦੇ ਸਿੱਧਾ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਖੋਪ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਾਕ ਆਧਾਰਤ ਸਮਾਜਿਕ ਨਾਲ ਮਿਲ

ਕੇ ਇਸ ਹੋਰੋਇਨ ਦੀ ਖੋਪ ਨੂੰ ਡਰੋਨ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੁਰਬੰਸ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅਭਿਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਏਐਨਟੀਐਫ ਬਾਰਡਰ ਰੇਂਜ ਐਮਿਤਸਰ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਖੁਫੀਆ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੋਰੋਇਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰੋਇਨ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਤੋਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 13 ਜੂਨ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਿਰ, ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਅਤੇ ਮਿਆਰੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਪਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ 46 ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਨਵੀਆਂ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਫਲੀਟ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 371 ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਆਕ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਵਿੱਚ 7 'ਚਾਈਲਡ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਸਾਲ 7 ਮਈ ਨੂੰ ਸਮਾਣਾ (ਪਟਿਆਲਾ) ਵਿਖੇ ਵਾਧਾ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਖਦਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਧਾਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ। ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਮੈਡੀਕਲ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਇਹ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਿਸਪਾਂਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਵਜੋਂ ਕੌਮ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਡਾਕਟਰੀ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ

ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਐਂਬੂ-ਬੈਗ, ਜੀਵਨ-ਰੱਖਿਆਕ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਰਿਸਪਾਂਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜੀਪੀਐਸ-ਆਧਾਰਤ ਟਰੇਕਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਸੇਵਾ ਪੀੜਤਾਂ ਤੱਕ 15 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 20 ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਸਾਡਾ ਟੀਚਾ ਰਿਸਪਾਂਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ 10 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਘਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਦੇਖਭਾਲ ਸੇਵਾ ਗੱਲਭਨ ਆਵਾਰ ਅੰਦਰ ਮਹੀਜ਼ਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 108 ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਸੇਵਾ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ

ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਿਸਪਾਂਸ ਨੈੱਟਵਰਕ ਹੈ, 2011 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 30 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਦਸਿਆਂ, ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀਆਂ, ਮਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਗੰਭੀਰ ਦੇਖਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, ±108 ਸੇਵਾ ਸਾਡੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਿਸਪਾਂਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ

ਜਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖੀਆਂ ਫੋਰਸ (ਐਸਐਸਐਫ) ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ 108 ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਮੌਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰੇਡਿਕਸ, ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਿਸਪਾਂਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ

ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਨਾਲਾ (1), ਬਠਿੰਡਾ (1), ਫਰੀਦਕੋਟ (1), ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (3), ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ (1), ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ (1), ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (2), ਗੁਰਿਆਰਪੁਰ (1), ਜਲੰਧਰ (1), ਕਪੂਰਥਲਾ (2), ਲੁਧਿਆਣਾ (4), ਮਾਨਸਾ (2), ਮੋਗਾ (2), ਮੋਹਾਲੀ (2), ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (1), ਮਾਲੋਕੋਟਲਾ (2), ਐਸ ਐਸ ਐਸ. ਨਗਰ (2), ਪਠਾਨਕੋਟ (2), ਪਟਿਆਲਾ (1), ਰੂਪਨਗਰ (1), ਸੰਗਰੂਰ (2), ਤਰਨਤਾਰਨ (1) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਹੈਲਥ ਸਿਸਟਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਪੀਐਚਐਸਸੀ) ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਮਨ ਬਹਿਲ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਜਿਤਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਕੁਮਾਰ ਰਾਹੁਲ, ਪੀਐਚਐਸਸੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਮਿਤ ਤਲਵਾੜ, ਜਿਤਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਹਿਤਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਜਸਮਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਟੇਟ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਹਤ ਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੀਐਚਐਸਸੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਿੰਗਟ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਪਵਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਪਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਕਮ-ਰਾਜ ਨੰਡਲ ਅਫਸਰ, ਮਿਸ਼ਨ ਤੰਦਰੁਸਤ ਪੰਜਾਬ ਡਾ. ਗੁਰਗਰੀਸ਼ ਅਤੇ 108 ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੈੱਡ ਮਨੀਸ਼ ਖੱਤਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਝੋਨੇ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ 17500/- ਰੁਪਏ : ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫਸਰ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, 14 ਜੂਨ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ ਝੋਨੇ ਹੇਠੋਂ ਰਕਬਾ ਕਢ ਕੇ ਮੱਕੀ ਹੇਠ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹਰੇ ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਹੇਠ 2000 ਹੈਕ. ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਸਾਉਣੀ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ। ਬਲਾਕ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪਿੰਡ

ਹਯਾਤਨਗਰ ਵਿਚ ਉਦਮੀ ਕਿਸਾਨ ਕਪਿਲ ਬਹਿਲ ਵੱਲੋਂ 2.5 ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਟਿਕਾਉ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨੀਵਾਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ 2000 ਹੈਕ.ਰਕਬਾ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਹੇਠੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ

ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਟਿਕਾਉ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨੀਵਾਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ 2000 ਹੈਕ.ਰਕਬਾ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਹੇਠੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਕਰੀਬਨ 597 ਹੈਕ.ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਸਾਉਣੀ ਰੁੱਤ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮੱਕੀ ਹੇਠ ਰਕਬਾ ਲਗਾਓ ਨੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਤਹਿਤ ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਾਉਣੀ ਰੁੱਤ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕੇ 17500/- ਰੁਪਏ ਬਤੌਰ

ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਰਾਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸਿੱਧੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਤੇ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚ

ਤਾਲਮੇਲ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪਿੱਛਾਂ ਦੇ 30 ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਨੌਜਵਾਨ ਬਤੌਰ ਕਿਸਾਨ ਮਿੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕਿਸਾਨ ਮਿੱਤਰ ਲਈ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਥਾਨਲ ਦੀ ਮੰਗ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਖਾਨਲ ਮੱਕੀ ਜਾਂ ਚੁੱਲਾ ਦੇ ਟੋਟੇ ਤੋਂ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱ

